

בעזרה ש"ת

ספר

עצתו
אמונה

אדיש

פרשת הולדות - ויצא

השע"ה

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
ארמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

חיבל הקודש מאנסי
HEICHAL HAKODESH MONSEY
32 Dolson Rd.
347-733-7551

חיבל הקודש וויליאמסבורג
HEICHAL HAKODESH WILLIAMSBURG
27 Skillman Street
718-384-1652

חיבל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Premishlan Way
845-243-0563

חיבל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Hayes Ct.
845-467-5299

בארץ ישראל:

מוסדות "חיבל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"

בהסיותרות ע"י כ"ק מוהרא"ש צוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit our new website: www.breslevcenter.com

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at:

AMAZON.COM

To donate and/or sponsor one of our books please call:

845-248-1651

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת תולדות, כ"ג מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן
לכבוד ... נרו יאיר

איך בעט דיר זייער, לייג דיר אריין אין אמונה, אזוי וועט דיין לעבן זיין א לעבן, אלעס וועט דיר זיין אסאך גרינגער; דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן נג): "ווער עס לעבט מיט אמונה, דער לעבט א חיים טובים; אויב גייט אים גוט - איז דאך גוט, און אז עס גייט אים נישט גוט, עס גייט אים עפעס שלעכט אין זיין לעבן, ווייסט ער אויך אז אלעס איז פונעם באשעפער. אבער דער וואס האט נישט קיין אמונה, דער האט נישט קיין לעבן בכלל, ווייל אויב עס גייט אים עפעס שלעכט, ווערט ער גלייך צעבראכן, ער ווערט אויס מענטש"; דערפאר בעט איך דיר זייער, שטארק דיר און גלייב באמונה שלימה אז אלעס וואס פאסירט מיט דיר איז פאר דיין טובה וועגן, אלעס וואס דו גייסט אריבער איז נאר לטובתך, דורכדעם וועט דיר אלעס גרינגער אנקומען.

דער רבי האט אמאל געזאגט פאר א חתן פאר זיין חתונה וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (כתובות טז): "בִּיצַד מְרַקְדִין לְפָנֵי הַפֶּלֶה", מען טאנצט פאר די כלה, אז דאס מיינט צו זאגן אז מען זאל איבער שפרינגען וואס עס איז געווען פאר די חתונה, מען זאל נישט טראכטן און לעבן מיטן עבר, נאר מען זאל פארגעסן וואס עס איז געווען פאר די חתונה און אנהייבן א לעבן פון דאסניי וכו' עיין שם; זאגט מוהרא"ש זכרונם לברכה אז דאס גייט ארויף אויף נאך די חתונה אויך, מען דארף האלטן אין איין פארגעסן וואס עס איז געווען מיט די ווייב, מען טאר נישט האלטן אין זיך אלטע זאכן, אלטע חשבונות, נאר "בִּיצַד מְרַקְדִין לְפָנֵי הַפֶּלֶה", מען דארף אלעס איבער היפן, איבער שפרינגען, און שטענדיג אנהייבן פון דאסניי א נייע בלאט.

בכלל דארף א אינגערמאן זייער אכטונג געבן אין שטוב צו העלפן די ווייב און קינדער, מען דארף וויסן אז חסד הייבט זיך אן אין שטוב; וואויל איז פאר א מענטש וואס העלפט די ווייב, די אלע וואס פארברענגען מיט חברים, זיי לאזן די ווייב אליין אין שטוב מיט די קינדער, די אלע זענען חסרי דעת, זיי מיינען אז זיי האבן חברים, אבער ביז דערווייל די חברים מיט וועם זיי פארברענגען, זיי אליין רעדן אונטער זיין רוקן וכו'. וואס האט מען פון די אלע שמועסלעך און פון די אלע שעות וואס מען פארברענט מיט חברים, מען רעדט סתם זאכן, און אזוי לויפט דורך א טאג, עס גייט א וואך, עס גייט א יאר, און מען בלייבט איין טאג איינער אליין.

אבער ווען א מענטש האט שכל, ער ניצט אויס זיינע טעג און יארן מיט זאכן וואס וועלן בלייבן מיט אים, ער פארברענגט מיט זיין ווייב און קינדער, ער שמועסט מיט זיין

ווייב און קינדער, ער לערנט אביסל תורה יעדן טאג, אביסל מקרא, אביסל משנה, אביסל גמרא, דאס וועט ער מיט נעמען מיט זיך.

איך האף אז דו האסט הנאה פון די בריוו וואס איך שרייב דיר; גלייב מיר איך וויל גארנישט, נאר דו זאלסט האבן א חיים טובים.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת תולדות, כ"ה מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האף אז דו האסט פארשטאנען וואס מיר האבן גערעדט נעכטן נאכט ביים שיעור, ווי אזוי מען דארף מחנך זיין קינדער; מען דארף רעדן צו קינדער זיך צו היטן פון מנוולים. ליידער דרייען זיך ארום אויפן גאס מענטשן וואס זענען נישט געזונט, זיי לאקערן אויף קינדער צו טון מיט זיי עבירות. אז מען זאגט אן די קינדער אינגערהייט זיי זאלן זיך היטן פון מענטשן וואס ווילן זיי שעדיגן, קען מען איינשפארן אסאך קאפוויי.

זייער אסאך בחורים פארציילן מיר וואס זיי זענען אריבער אין זייערע יונגע יארן, אז נאנטע קרובים האבן זיי אפגע'שחט'ן וכו'. ווען מען וואלט צו זיי גערעדט און זיי אנגעזאגט: "קיינער קען דיר נישט צורירן וכו' און אויב איינער וויל דיר אנכאפן וכו' זאלסטו שרייען, זאלסט נישט מורא האבן צו דערציילן", וואלטן זיי נישט אריבער וואס זיי זענען אריבער.

טייערע ... שטארק דיר מיט אמונה פשוטה, גלייב אז דער אייבערשטער שטייט אונטער דינע פראבלעמען; דער אייבערשטער וויל דען ווי אזוי דו דערהאלסט זיך, ער וויל זען צו וועמען דו וועסט זיך ווענדן ווען עס וועט דיר זיין ענג.

געדענק וואס דער רבי האט געזאגט פאר ר' נתן: "אז עס איז גאר ביטער איז מען זיך אינגאנצן מבטל", האט ר' נתן געפרעגט: "ווי אזוי איז מען זיך מבטל?" האט דער רבי געזאגט "מען פארמאכט די מויל מיט די אויגן", דאס איז ביטול צום אייבערשטן; דאס הייסט, ווען א מענטש פארמאכט די מויל - ער פרעגט נישט קיין קשיות, ער פארמאכט די אויגן - ער וויל גארנישט זען און פארשטיין, ער ווייסט אז דער

אייבערשטער פירט די וועלט, דעמאלט איז ער זוכה אז אלעס ווערט גוט, דער
אייבערשטער העלפט אים מיט זיין ישועה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

נ.ב. איך זוך צו בארגן א גרויסע הלואה פאר א יאר אדער א יאר אהאלב; אויב דו
ווייסט פון איינער וואס איז ביכולת מיר צו בארגן, זיי מיר מודיע.

...

~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת תולדות, כ"ו מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

היינט נאכט איז דא א פרויען צוזאמקום, סיי אין וויליאמסבורג אין ישיבה, סיי אין
קרית יואל; זע צו בלייבן אין שטוב אז דיין ווייב זאל קענען קומען און הערן אביסל
דיבורי ההתחזקות, יעדער איינער בזה העולם דארף חיזוק, בפרט פרויען.

זע צו לערנען דינע שיעורים, אביסל חומש, אביסל משניות און א דף גמרא;
חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת קכ.) "וּבְבִיטֵי אֵין לָחֵם וְאֵין שְׂמֵלָה - זֶה שְׂאִין בְּיַדֵי לֹא
מִקְרָא, וְלֹא מִשְׁנָה, וְלֹא תִלְמוּד", איינער וואס לערנט נישט תורה איז א גרויסער
ארעמאן, אפילו ער האט געלט אין באנק, ער האט הייזער וכו', אבער אן תורה איז
גארנישט דא.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א, סימן ריד): "תִּלְמוּד" גִּימְטְרִיא שְׁמָה שֶׁל הַקְּלָפָה
הַמְּחַטָּאת אֶת הָאָדָם בְּפָנֵים הִבְרִית שְׁנֵקְרָאת "לִילִית", ווען א מענטש לערנט גמרא
פארברענט ער אלע קליפות וואס ער האט באשאפן; היינט איז דער דף גמרא מסכת
מכות דף י', כאפ זיך מיט ווייל דער באן פארט, עס איז א שאד אז דו זאלסט נישט מיט
פארן מיטן באן און לערנען יעדן טאג אביסל תורה.

איך האף אז דו האסט הנאה פון די בריוו וואס איך שרייב דיר; גלייב מיר איך וויל
גארנישט, איך וויל נאר זען ווי דו גייסט אן, און דו כאפסט אריין אביסל תורה ותפילה.
וואס זאל איך דיר זאגן, מען זעט אן אויף א אינגערמאן צי ער איז א תלמיד "היכל
הקודש" צי נישט; א תלמיד "היכל הקודש" רעדט איידל, ער רעדט נישט קיין ניבול פה
און ער כאפט אריין תורה ותפילה יעדן טאג.

איך בעט דיר זייער דו זאלסט זען צו רעדן איידל און שיין, איך רעד נישט פון ניבול פה וכדומה, דאס איז אפגערעדט אז מען טאר נישט רעדן ניבול פה, און ווער עס רעדט ניבול פה זאגט דער רבי (ספר המידות, אות ניבול פה, סימן ד): "הַמְּנַבֵּל פִּי, מַעֲמִיקֵן לוֹ גֵּיהֲנוֹם, גַּם לְשׁוֹמֵעַ וְשׁוֹתֵק, וְוֵעַר עַס רַעֲדַט נִיבּוּל פֶּה מֵאֲכַט מֵעַן אִים טִיף זִיין גֵּיהֲנוֹם, און אויך פאר דעם וואס הערט ניבול פה און ער זאגט גארנישט"; נאר אפילו נישט ניבול פה, דארף מען אויך אכטונג געבן צו רעדן שיין, איידל און נישט פראסט; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (חולין יז): "רַב בְּדִיק בְּלִישְׁנֵיהּ", מען קען דערקענען אויף א מענטש לויט זיין רעדן ווער ער איז; אויב רעדט מען איידל איז מען אן ערליכער איד, און אז נישט איז מען נישט קיין ערליכער איד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת תולדות, כ"ו מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

שלום וברכה

לכבוד הרב ... נרו יאיר

אשריך ואשרי חלקך אז דו לערנסט פאר יעדן טאג דעם דף גמרא און זייער אסאך מענטשן לערנען דעם דף אין דיין זכות.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סוכה מט): אויפן פסוק (משלי לא, כו): "פִּיָּהּ פִּתְחָהּ בְּחֻמָּהּ, וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ", וואס איז דאס "תורת חסד"? זאגן די הייליגע חז"ל, אז ווען איינער לערנט תורה "על מנת ללמדה לאַחֲרֵים", דאס הייסט תורת חסד, וואס דאס איז זייער חשוב ביים אייבערשטן.

מיר האבן געהאט אינעם היינטיגן דף גמרא (מכות י.) אויפן פסוק (קהלת ה, ט): "אֲהָב כֶּסֶף לֹא יִשְׁבַּע כֶּסֶף, וְיָמִי אֲהָב בְּהֶמוֹן לֹא תְבוּאָה", רבינא זאגט: "כָּל הָאוֹהֵב לְהִמּוֹד בְּהֶמוֹן", דער וואס האט ליב צו לערנען מיט תלמידים - "לו' תְבוּאָה".

אחי היקר חזק ואמץ.

...

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת תולדות, כ"ז מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מו): "וְהַמְּנִיעָה הַגְּדוּלָּה שֶׁבְּכָל הַמְּנִיעוֹת, הִיא מְנִיעַת הַמַּחַ, דְּהֵינּוּ מֵה שְׂמֵחוֹ וְלָבוֹ חֲלוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹ מֵהַצַּדִּיק", דער גרעסטער מניעה איז, ווען דער מענטש הייבט אן האבן קשיות אויפן אייבערשטן אדער אויפן צדיק, "זאת המניעה מונע אותו יותר מכל המניעות", דאס איז דער גרעסטער צוריק האלט פארן מענטש צו ווערן אן ערליכער איד.

במשך די יארן פון ווען מיר האבן געעפענט די ישיבה זענען געווען בחורים וואס האבן געהאט ביטערע מחלוקת פון זייער משפחה; נישט סתם מחלוקות, נאר ממש ווי מען ליינט אין די מעשה ביכלעך פון אמאליגע צייטן. ווער עס האט דאס נישט מיטגעהאלטן וועט דאס נישט קענען גלייבן, ווי מען האט גערודפ'ט יעדן בחור פון ישיבה, מיט דעם אלעם האבן די בחורים נישט אפגעלאזט דעם רבי'ן. אבער נאכדעם איז אנגעקומען די שווערסטע מניעה - מניעת המח, אסאך בחורים האבן נישט געקענט נעמען דעם מניעה און זיי האבן זיך נישט געקענט דערהאלטן; זיי האבן אנגעהויבן טראכטן: "וואס דארף איך דעם רבי'ן?" "ציי קענען מיר דען נישט לעבן אן דעם רבי'ן?" דאס האט זיי אפגעקילט.

וואס איז די עצה אז א מענטש זאל נישט האבן קיין קשיות אויף צדיקים, וואס איז די עצה מען זאל בלייבן ביים הייליגן רבי'ן? "אַיִן צָרִיף לְצַעֵק לְאָבִיו שֶׁבְּשָׂמִים בְּקוֹל חֲזַק מֵעַמְּקֵי הַלֵּב, וְאֵיזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ וּפּוֹנֶה לְצַעֲקָתוֹ", ווען מען האט קשיות דארף מען שרייען צום אייבערשטן: "רבונו של עולם, העלף מיר איך זאל געדענקען ווער איך בין און וואס דער רבי האט מיט מיר געטון; העלף מיר איך זאל ווייטער האבן א געפיל צום הייליגן רבי'ן", ביז דער אייבישטער וועט אים העלפן אז ער וועט ווייטער האבן א געפיל. זאגט דער רבי ווייטער: "קְשִׂיא - רֵאשִׁית־תְּבוֹת: שְׂמֵעַ יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא", די אותיות פון "קשיא" איז די ראשי תיבות פון די ווערטער (תהלים כו, ט): "שְׂמֵעַ יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא", אויב א מענטש האט קשיות אויפן אייבערשטן אדער אויפן צדיק דארף ער שרייען צום אייבערשטן.

דערפאר בעט איך דיר זאלסט זיך מחזק זיין מיט תפילה והתבודדות נישט צו הערן קיין שום לשון הרע וואס מען רעדט אויפן הייליגן רבי'ן און אויף זיינע תלמידים; דער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן קפב): "עֲלֵי אֵין חוֹלְקִים כָּלָל", אויף מיר קריגט מען נישט, "רַק הֵם חוֹלְקִים עַל מִי שֶׁעָשָׂה כָּךְ, כְּמוֹ שְׂבוּדִים הַחוֹלְקִים עָלָיו", זיי קריגן אויף אזא

איינעם וואס האט געטון דאס וואס זיי זאגן אויף מיר אז איך האב דאס געטון, "ןעל איש כזה בנדאי ראוי לחלק", און אויף אזא איינעם דארף מען טאקע קריגן.

וואס זאל איך דיר זאגן, מיר דארפן זיך זייער פרייען אז מיר זענען מקורב צו אזא רבי וואס לערנט מיט אונז אזעלכע עצות; ער לערנט אונז אויס א וועג ווי אזוי מיר פשוט'ע מענטשן זאלן אויך לערנען די הייליגע תורה יעדן טאג און זיין צוגעקלעבט צום באשעפער. דער רבי האט געוואלט אז מיר זאלן אגאנצן טאג רעדן צום באשעפער; פון ווען מיר עפענען די אויגן ביז ווען מיר גייען שלאפן - זאלן מיר כסדר רעדן צום אייבערשטן (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן צו).

ווער עס פלעגט זיך דרייען ביי מוהרא"ש זכרוננו לברכה האט געקענט באמערקן ווי זיינע ליפן האבן זיך שטענדיג געשאקלט און גערעדט צום אייבערשטן, מיט אזא פשטות אן קיין חכמות.

מענטשן זענען אבער זייער ווייט פון דעם; מענטשן מיינען אז מען דארף האבן א וואלד צו רעדן צום באשעפער, גייט מען איינמאל א וואך אין וואלד און מען מאכט פון דעם א מצב וכו', בשעת וואס מען כאפט נישט אז מען קען רעדן צום אייבערשטן איבעראל, וואו מען שטייט און וואו מען גייט דארט איז דער אייבערשטער, דערפאר זאלסטו זיך באנייען פון פריש, וואס דו דארפסט זאלסטו נאר בעטן פונעם באשעפער.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת פרשת תולדות, כ"ח מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האף אז דו לערנסט יעדן טאג דעם דף גמרא; חכמינו זכרונם לברכה זאגן אינעם היינטיגן דף (מכות יב): דריי טעותים וועט דער יצר הרע מאכן ווען משיח וועט קומען ווען ער וועט זען ווי דער אייבערשטער וויל אים שחטן - ער וועט אנטלויפן קיין 'בצרה', מיינענדיג אז דאס איז 'בצר' איינע פון די ערי מקלט שטעט וואו מען קען זיך ראטעווען פון מיתה, דער צווייטע טעות וואס ער וועט מאכן - ער וועט מיינען אז א מזיד קען אויך אנטלויפן און זיך ראטעווען פון מיתה, אבער באמת העלפט נאר די ערי

מקלט פאר א שוגג, די דריטע טעות וועט ער מאכן - אז ער וועט מיינען אז די ערי מקלט העלפט אויך פאר א מלאך, ביז דערווייל העלפט דאס נאר פאר א מענטש נישט פאר א מלאך.

דער הייליגער ישמח משה פרעגט (ישמח משה, פרשת וזאת הברכה): "ווי אזוי קען זיין אז דער ס"מ גייט מאכן די דריי טעותים, ער הערט דאך יעדע שבת ווי מען זינגט ביי די זמירות 'בְּבֹאוֹ מֵאֲדוֹם חֲמוֹן בְּגָדִים וְכוּ' וואו מען רעכנט אויס אלע דריי טעותים וואס ער גייט מאכן, ווייסט ער דאך שוין וואס נישט צו טון?" זאגט דער הייליגער ישמח משה, "מוז זיין, אז ווען א איד זינגט זמירות שיקט דער אייבערשטער ארויס דעם ס"מ ער זאל נישט הערן ווי מען פארציילט די טעותים וואס ער גייט מאכן"; זעט מען פון דעם ווי חשוב עס איז ביים אייבערשטן ווען א איד זינגט זמירות, אז דער אייבערשטער פארטרייבט דעם ס"מ, און אז דער ס"מ איז נישט דארט איז דאך זייער א הייליגער זמן דעמאלט.

מיר איז שווער, פארוואס שטעלט זיך דער הייליגער ישמח משה נאר אויף דעם, אז דער ס"מ הערט ווי מען זינגט זמירות וועט ער הערן ווי מען פארציילט זיינע טעותים וכו', דער קשיא איז נישט נאר ביי זמירות, נאר יעדעס מאל ווען א איד לערנט די גמרא (מכות יב) וואו מען רעכנט אויס די דריי טעותים וואס דער ס"מ גייט מאכן הערט דאך דאס דער ס"מ, פארוואס שטעלט זיך דער ישמח משה נאר אויף די פאל ווען מען זינגט זמירות? נאר ווען א איד לערענט תורה איז דאך זיכער אז דער ס"מ האט נישט קיין שום שליטה אויף אים, ווייל גמרא פארברענט אלע קליפות אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד); ממילא איז דאס שוין בכלל נישט שווער, ווייל ער קען נישט צוקומען צו א איד וואס לערנט תורה, דער קשיא איז נאר ביי זמירות שבת וואס עס זעט אויס אז דאס איז נישט קיין תורה.

אלעס וועט דער ס"מ לאזן טון - נאר נישט עפענען די הייליגע גמרא; איך בעט דיר זייער, מיין טייערע ..., הייב היינט אן דעם דף גמרא (די היינטיגע דף איז מכות יב), דו וועסט שפירן אן אנדערע טעם אין דיין לעבן; דיין טעג וועלן נישט זיין פיסט, דיין לעבן וועט דיר נישט זיין נימוס, דו וועסט שפירן א טעם אין אלעס וואס די טוסט.

א מענטש וואס לערנט יעדן טאג א דף גמרא איז אן ענין אחר לגמרי; קוק נישט צי דו פארשטייסט יא אדער דו פארשטייסט נישט, דו פאלג דעם רבי'ן, זאג א דף גמרא יעדן טאג וועט דיר דאס לעבן גיין גרינגער.

זע צו זינגען שבת די זמירות; דיינע קינדער וועלן דאס געדענקען במשך זייער גאנץ לעבן. עס איז אזוי חשוב ביים אייבערשטן ווען א איד זינגט זמירות, עד כדי כך אז דער אייבערשטער טרייבט ארויס פון שטוב דעם ס"מ, אזוי ווי דער הייליגער ישמח משה זאגט (כנ"ל).

א גוט שבת.

...

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת פרשת תולדות, כ"ח מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט

קטן

לכבוד מרת ... תחי' מנהלת "בית פיגא" ברסלב

דער מענידשער ... נרו יאיר האט מיר געבעטן איך זאל מערער זיין אז מען זאל רעדן צו די מיידלעך זיי זאלן אכטונג געבן אויף די רבי'ס געלט; יעדן טאג פאלן אוועק גאנצע פעקלעך טעלערס און קאפס וכדומה לזה, מען דארף רעדן צו די מיידלעך וואס זענען געשטעלט אויסצוטיילן די עסן פאר אלע קלאסן אז זיי זאלן זייער אכטונג געבן אויף יעדע טעלער און אויף יעדע קאפ, ווייל דאס איז דעם רבינ'ס געלט.

אודאי וואלט געווען גרינגער ווען מיר וואלטן געהאט א שיינע פלאץ פאר די מיידלעך מיט א באזונדערע עס-זאל וואו די מיידלעך זאלן עסן, ווייל יעצט עסט מען אין די כיתה וואו מען לערנט. דער אייבערשטער וועט העלפן מיר וועלן אם ירצה ה' האבן א שיינע פלאץ בקרוב.

באמת, דאס וואס מיר האבן יעצט איז אויך א נס; ווען מען דערמאנט זיך צוריק ווי אזוי עס האט אויסגעזען פאר זעקס יאר צוריק, ווען מיר האבן אנגעפאנגען מיט די סקול "בית פיגא" וואס איז געווען פלאצירט אין א דירה דא אויף סקילמען, איין קלאס איז געווען אין שלאף צימער, די צווייטע קלאס איז געווען אין די קאך; עס איז נישט געווען קיין לופט דארט, עס איז נישט געווען קיין פענסטער, מען האט נישט געוויסט צי עס איז נאכט אדער טאג, ועתה הרחיב ה' לנו, מיר האבן א שיינע פלאץ פאר די מיידלעך, דער אייבערשטער וועט העלפן עס וועט נאך ווערן שענער און שענער.

וויבאלד די מיידלעך דארפן אויסטיילן עסן אין אלע קלאסן, אזוי אויך טיילן זיי אויס 'פעפער גודס', דארפן זיי וויסן אז יעדע פרוטה איז ממון הקדש וואס מען דארף

אכטונג געבן אויף דעם, בכלל איז זייער וויכטיג צו רעדן צו קינדער זיי זאלן אכטונג געבן נישט אויס צו ברענגען געלט. דער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, סימן סה): "צָרִיף לְלִמּוֹד אֶת הַתִּינוּק דָּרָךְ אֶרֶץ מְנַעֲרֵיו", מען דארף אויס לערנען דעם קינד דרך ארץ ווען ער איז נאך יונג, נאך האט דער רבי געזאגט: "ווען קעניגן וואלטן געוואוסט וואס פאר א דרך ארץ איך לערן אויס מיינע תלמידים, וואלטן זיי געשיקט זייערע קינדער צו מיר איך זאל זיי אויסלערנען דרך ארץ"; ביים רבי'ן איז געווען א יסוד היסודות מידות טובות און דרך ארץ.

אין ישיבה בין איך זייער שטרענג ווען איך זע ווי א בחור איז מזלזל אפילו מיט איין פרוטה פון ממון הקדש; למשל ביים עסן, ווען א בחור קומט נעמען נאך עסן - ער נעמט א פרישע טעלער, האלט איך אים פאר פארוואס ער נעמט א פרישע טעלער: "ברענג דיין טעלער פון פריער", א סאך מאל זע איך ווי די בחורים קוקן אויף מיר, פון זייערע בליקן פארשטיי איך שוין וואס זיי ווילן מיר זאגן: "ראש ישיבה, וואס קאסט א טעלער? ניטאמאל א פעני, פארוואס שרייט דער ראש ישיבה וועגן א קאפ, א טעלער, א לעפל א גאפל?" זאג איך זיי: "עס האט נישט צו טון וויפיל עס קאסט, אויב מען דארף עס נישט איז עס אזוי ווי א מיליאן דאללער".

פארציילט פאר די מיידלעך די מעשה וואס האט פאסירט מיט דעם רבינ'ס תלמיד ר' שמעון זכרוננו לברכה; ער פלעגט האלטן די געלט פון רבי'ן, איינמאל האט ער געטראכט צו זיך אז ער גייט אראפ נעמען אפאר דאללער צו בארגן פאר א שטיק צייט, נאכדעם וועט ער שוין צוריק לייגן די געלט. דער רבי האט דאך אלעס געזען און אלעס געוואוסט, האט אים דער רבי געזאגט: "און פארן ניצן מיין געלט אן רשות דארף מען דיר פארשיקן", למעשה איז ער געווען פארווארפן אין א ווייטע פלאץ אין רוסלאנד פאר אפאר יאר, ביז דער רבי האט רחמנות געהאט אויף אים און ער איז צוריק געקומען צום רבי'ן. זעט מען ווי שטארק מען דארף אכטונג געבן אויף ממון הקדש.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט מצליח זיין אין אלע אייערע וועגן.

א גוט שבת.

...

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת פרשת תולדות, כ"ח מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק אז דו העלפסט דרוקן די ספרים און קונטרסים וואס מוהרא"ש זכרונו לברכה האט געשריבן פאר אונזער דור; דו קענסט זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון מזכה זיין אידישע קינדער מיט אמונה, תורה ותפילה וכו'.

דער פלאץ וואו א מענטש וואוינט האט גארנישט מיט אים צו טון, דער אייבערשטער שיקט א מענטש דארט וואו ער דארף אנקומען, אזוי ווי עס שטייט (תהלים לו, כג): "מִה' מְצַדֵּי גֶבֶר כּוֹנֵנוּ, וְדָכּוּ יַחְפָּץ". דער בעל שם הקדוש זכותו יגן עלינו האט געזאגט: "א איד גייט נישט, א איד פירט מען"; דערפאר, אז דער אייבערשטער האט דיר געשיקט דארט וואוינען, דארפסטו זיך פרייען און דאנקען דעם אייבערשטן אז דו ביסט אנגעקומען אהין מיט דיין ווייב און קינדער געזונטערהייט וכו'.

קוק וואסערע ניסים דער אייבערשטער האט געטון מיט דיר; דו האסט באקומען א טייערע ווייב, דו האסט דריי לעכטיגע קינדער, און פרנסה האסטו אויך ברוך ה' (פון דייע חובות וועסטו ארויס קריכן, זיי נישט פאר דאגה'ט).

איך האב דיר ליב, איך בענק נאך דיר; אפילו איך זע דיר נישט, איך שמועס נישט מיט דיר וכו' וכו', דאך ביסטו איינגעקריצט אין מיין מח און אין מיין הארץ.

איך בעט דיר, שטארק דיר און זיי זיך מחזק; טראכט יעדן טאג וואס נאך מיר קענען טון אריין צו ברענגען דעם אייבערשטן אין די גאנצע וועלט.

זיי מיר געזונט; זיי פרייליך און מאך פרייליך דיין ווייב. געדענק אז פאר נישט צו לאנג צוריק ביסטו געווען איינער אליין, ביסט געווען א בחור במקלו ובתרמילו, ועתה הרחיב ה' לך, האסט א ווייב מיט קינדער; מאך זיי פרייליך, טאנץ מיט זיי שבת ביי די סעודה.

א גוט שבת.

...

נ.ב. איך ווארט אויף די נייע קאווער פאר די סידי "טאנץ מיט אמונה #2"

אויך דארף מען זיך רוקן מיט די קונטרסים; מען דארף א קאלער פרינטער ווייל אלעס איז אפגעשטעלט. מען קען נישט דרוקן קיין ספרים ווייל די קאלער פרינטער ארבעט נישט און די מפיצים דארפן נאך קונטרסים.

...

~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויצא, ראש חודש כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך בעט דיר זייער דו זאלסט זיך מחזק זיין מיט אלע עצות וואס דו האסט געלערנט אלע יארן אין ישיבה. זאלסט גיין דאווענען אין בית המדרש דריי מאל א טאג מיט מסירות נפש, אפילו עס איז דיר שווער, אפילו דו האסט טויזנט תירוצים - דאך זאלסטו געדענקען אז אויב מען גייט אין שול דריי מאל א טאג ווערט מען נאנט צום אייבערשטן, מען איז ממשיך אויף זיך די השגחה.

מענטשן מיינען אז מיר קענען שוין נישט זיין אן ערליכער איד, ווייל צו זיין אן ערליכער איד דארף מען טון עבודות און סיגופים וכו'; וויסן זאלסטו אבער, אז אן ערליכער איד איז איינער וואס גייט דריי מאל א טאג אין שול דאווענען מיט מנין, אפילו עס איז אים זייער שווער. צופרי דארף ער לויפן ברענגען פרנסה, ביינאכט איז ער זייער אויסגעמוטשעט, ווער רעדט נאך אינמיטן טאג ווען ער איז אריין געטון אין פרנסה וכו' - דאך גייט ער אין שול דאווענען די דריי תפילות מיט מסירות נפש.

אן ערליכער איד איז איינער וואס רעדט איידל, ער שרייט נישט און רעגט זיך נישט אויף ווען עס גייט נישט אזוי ווי ער האט געוואלט וכו'. ער רעדט שיין אין שטוב צו זיין ווייב און קינדער. ער מאכט פרייליך זיין ווייב, ער שטארקט איר און איז איר מחזק - דער איז אן ערליכער איד, אלעס אנדערש איז נארישקייטן.

אסאך בחורים און אינגעלייט מיינען אז צו זיין אן ערליכער איד דארף מען זיין א בטלן, האבן אן אלטע הויז מיט א שמאטע קאר, צעריסענע בגדים וכו' וכו'; דאס מאכט אז זיי זאלן אפלאזן זייער רצון צו וועלן זיין נאנט צום אייבערשטן. זייער אסאך זענען זיך טועה אין דעם, זיי מיינען אז א ל"ו צדיק גייט מיט צעריסענע בגדים און שמוציג אנגעטון. עס איז נישט אזוי, נאר א צדיק איז איינער וואס טראכט פונעם אייבערשטן א גאנצן טאג. ער לעבט מיט אמונה און גייט ארום פרייליך.

ר' נחמן טולטשינער זכרונו לברכה פלעגט זאגן: "די וועלט מיינט אז צו זיין א צדיק דארף מען האבן צען קב מרה שחורה, און צו זיין פון די ל"ו צדיקים דארף מען זיין א וואסער טרעגער; עס איז נישט אזוי - פלעגט ער אויספירן - מען קען זיין א פרייליכע איד און זיין א גרויסע צדיק. מען קען זיין א גרויסער עשיר אזוי ווי ר' אברהם בערניו (דעם רבינ'ס אייניקל) און זיין פון די ל"ו צדיקים".

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז): מענטשן זענען זיך טועה, זיי מיינען אז מען דארף דערקענען א צדיק פון אינדרויסן - פון זיין אנטון, פון זיין פנים וכו', אבער עס איז נישט אזוי - זאגט דער רבי, דער צדיק זעט אויס פון אינדרויסן פונקט אזוי ווי א צווייטן, נאר דער חילוק איז, אז זיין פנימיות איז גאר אן אנדערע ענין; דאס איז א טעות וואס זייער אסאך מענטשן מאכן, מען מיינט אז מען דארף גיין איינגעבויגן ווי אן איינגעבויגענער לולב, מיט געמאסטענע טריט וכו', צו זיין אן ערליכער איד, אבער דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קצז): נישט דאס איז ענוה צו גיין מיט אן איינגעבויגענעם קאפ, מען קען גיין מיט א גראדע אויפגעהויבענע קאפ און זיין ביי זיך צעבראכן כחרס הנשבר.

דערפאר בעט איך דיר, זאלסט געדענקען וואס דער עיקר איז, וואס דער רבי וויל פון אונז; דער רבי וויל נישט מיר זאלן גיין איינגעבויגן, אדער מיט אנדערע נארישקייטן וכו', דער רבי וויל מען זאל אריין כאפן יעדן טאג אביסל תורה ותפילה. דער רבי שרייבט פאר זיין איידעם (מכתבי רבינו ז"ל, בריש ספר עלים לתרופה): "בְּקִשְׁתִּי מֵאֲהוּבֵי חַתָּנִי, שְׁתַּלְמֹד בְּכָל יוֹם שִׁיעוֹר גְּמָרָא וּפּוֹסֵק, שְׁלֵא תַעֲשֶׂה חֵס וְשְׁלוֹם מִטְּפֵל עֵינְךָ, רַק אֶת הָאֱלֹקִים יִרָא וְכוּ', כִּי זֶה כָּל הָאָדָם", מיין ליבער איידעם, איך בעט דיר זייער, זאלסט לערנען יעדן טאג גמרא און שלחן ערוך. זאלסט חס ושלום נישט מאכן פונעם טפל אן עיקר און פון עיקר א טפל; זעט מען וואס דער רבי האט געוואלט, און וואס עס איז געווען ביים רבי'ן אן עיקר - נאר תורה ותפילה ויראת שמים.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ויצא, ב' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך בעט דיר זייער, שטארק דיר און הייב אן פון דאסניי, קוק נישט אויף צוריק; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסא): ווען א מענטש וויל אנהייבן דינען דעם אייבערשטן דארף ער פארגעסן וואס עס איז געווען, און אנהייבן פון יעצט; דאס איז דער סוד ווי אזוי מען קען מצליח זיין, נאר קוקן אויף פאראויס, נישט קוקן אויף צוריק. דער יצר הרע וויל נאר צעברעכן דעם מענטש מיט זיין עבר, ער האלט אין איין דערמאנען פארן מענטש אלע זיינע דורכפעלער וואס ער איז דורכגעפאלן, און ווען א מענטש טראכט פון וואס ער האט געטון ווערט ער אפגעשוואכט און האט נישט די כוחות זיך צו באנייען, וואס טוט ער, לויפט ער צוריק צו זיינע אלטע מעשים.

דער הייליגער רבי זאגט (עיני ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט) דער יצר הרע דארף נישט די עבירה פונעם מענטש, ער דארף די מרירות, די ביטערקייט, די צעבראכנקייט - וואס קומט נאכן טון עבירות, ער וויל אפשוואכן דעם מענטש ער זאל שוין נישט פרובירן נאכאמאל צו זיין אן ערליכער איד. דער ס"מ ווייסט אז מען קען תשובה טון אויף עבירות, מיט דעם אלעם ארבעט ער טאג און נאכט אראפ צו ווארפן מענטשן אין עבירות, נאר ווייל ער וויל אוועק נעמען דעם ווילן פון א איד, אז דער איד זאל שוין נישט וועלן פרובירן צו טון מצוות ומעשים טובים.

דערפאר טייערע ברודער, ליבער ..., הייב אן פון דאסניי, קוק נישט וואס איז געווען; ממה נפשך, האסטו געטון זאכן וואס מען דארף נישט טון, האסטו געטון נארישקייטן, זאג פארן אייבערשטן אז דו טוסט תשובה, זאג: "באשעפער זיסער, האב רחמנות אויף מיר, איך וויל זיין גוט, איך וויל זיין וואויל, יעדעס מאל זאג איך דיר צו אז איך גיי מער נישט טון נארישקייטן און נאכדעם פאל איך צוריק אראפ. איך ווייס נישט וואס צו טון, פון איין זייט וויל איך אזוי שטארק זיין גוט און ערליך, און פון די אנדערע זייט פאל איך אראפ נאכאמאל און נאכאמאל אן אן אויפהער, וואס וועט זיין מיט מיר? טאטע זיסער, טאטע געטרייער, קוק מיין צער, קוק מיינע בזיונות וואס איך גיי אריבער, העלף מיר איך זאל זיין צו דיר געטריי, איך זאל מער נישט צוריק לויפן צו מיינע אלטע מעשים, העלף מיר איך זאל זיין פרייליך וכו'". האסטו זיך אויפגעפירט גוט, דאנק דעם אייבערשטן, און הייב אויך אן פונדאסניי דינען דעם אייבערשטן.

א מענטש דארף האבן אמונה, מען דארף גלייבן אז דער אייבערשטער פירט דער וועלט, ער טוט אלעס, ער איז אלעס, און אלעס איז ער, עס איז נישט דא קיין שום מציאות אויסער דעם אייבערשטן, וואס מען וויל דארף מען אים בעטן. ווי מער א מענטש חזר'ט זיך איין די אמונה, ווי מער א מענטש נעמט אריין אין זיך די ריינע אמונה, האט ער א בעסערער לעבן, א זיסער לעבן. ליבער ברידער מיר האבן א גרויסער

באשעפער, געב נישט אויף, קום צו אים נאכאמאל און נאכאמאל און נאכאמאל, בעט אים נאכאמאל אז ער זאל רחמנות האבן אויף דיר, וועסטו זען אז עס וועט דיר בעסער ווערן.

מען דארף האבן בזה העולם אסאך געדולד, ווייל עס גייט נישט אין איין מינוט, עס נעמט צייט ווי לאנג א מענטש איז זוכה צו אנטלויפן פון זיינע אלטע מעשים, עס נעמט צייט ווי לאנג א מענטש איז זוכה צו ווערן אן ערליכער איד, מען דארף האבן סבלנות אויס צו ווארטן די ישועה זאל אנקומען. דער אייבערשטער זאל דיר העלפן זאלסט האבן כח זיך צו דערהאלטן און ווייטער דאווענען און לערנען און נישט קוקן אויף די אלע חלישות הדעת וואס דו גייסט אריבער.

אויך בעט איך דיר זייער מיין טייערע ליבער ..., גיי אביסל הפצה; "הפצה" איז אונזער איינציגסטער נחמה, "הפצה" דאס איז אונזער תיקון, "הפצה" וועט אונז ברענגען הצלחה, מיט "הפצה" וועלן מיר גיין אנקעגן משיח צדקינו, מיר וועלן זיך נישט שעמען פון אים, מיר וועלן האבן א חלק אין די גאולה שלימה. "הפצה" דאס איז ביים אייבערשטן חשוב, "הפצה" דאס איז די גרעסטע זאך ביים הייליגן רבי'ן, "הפצה" דאס איז וואס מוהרא"ש זכרונו לברכה האט אונז געהייסן טון. דאס איז א סימן אז מיר זענען דבוק צו אונזער רבי'ן, דאס איז א סימן אז מיר ווילן העלפן אונזער רבי, "הפצה", נאכאמאל "הפצה" און נאכאמאל "הפצה".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ג' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך בעט דיר זייער, שטארק דיר; שטארק דיר מיט אמונה אינעם אייבערשטן; דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן נג): "ווער עס האט אמונה האט א לעבן"; ווי מער א מענטש חזר'ט ביי זיך די ריינע אמונה ווערט ער מער פרייליך, ווייל ער ווייסט אז אלעס קומט מיט א פונקטליכער חשבון, קיינער קען אים נישט צו נעמען זיין געלט, און קיינער קען אים נישט געבן קיין געלט. ער לויפט נישט נאך קיין מענטשן, און האט נישט מורא פון מענטשן, נאר יעדע זאך וואס ער דארף גייט ער צום אייבערשטן.

דאס לערנט אונז דער רבי אויס. ער לערנט אונז מיר זאלן שטענדיג רעדן צום אייבערשטן, ווייל נאר ער קען און וועט אונז העלפן. עס איז זייער א גוטע זאך צו זאגן יעדן טאג די דרייצן אני מאמין; מוהרא"ש זכרונו לברכה זאגט, מען זען זאל דאס זאגן יעדן צופרי גלייך נאך ברכת התורה, אזוי וועט דער טאג גיין גאר אנדערש. ווען א מענטש לעבט מיט אמונה, ער גלייבט אינעם אייבערשטן, איז גאר אנדערש יעדע זאך, ווייל מען ווייסט אז דער אייבערשטער פירט דער וועלט, און ער ווייסט וואס עס איז גוט.

ווי אזוי איז מען זוכה צו לעבן מיט אמונה? דורכדעם וואס מען חזר'ט די אמונה; דערפאר פלעגן צדיקים זאגן די דרייצן אני מאמין'ס יעדן טאג. עס זענען געווען צדיקים וואס פלעגן חזר'ן די אני מאמין'ס אפאר מאל א טאג, דער הייליגער צאנזער רב זכותו יגן עלינו פלעגט חזר'ן די אני מאמין'ס עטליכע מאל א טאג, כדי צו לעבן מיט אמונה.

דערפאר זאלסטו חזר'ן יעדן טאג: "אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ הוּא בּוֹרָא וּמְנַהֵיג לְכָל הַבְּרוּאִים, וְהוּא לְבָדוֹ עֹשֶׂה וְעוֹשֶׂה וַיַּעֲשֶׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים," איך גלייב אז דער אייבערשטער האט אלעס באשאפן, ער פירט דער וועלט, נאר ער אליין טוט אלעס, און ער וועט טון אלעס. "אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ לוֹ לְבָדוֹ רְאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְאִין רְאוּי לְהִתְפַּלֵּל לְזוּלָתוֹ," איך גלייב אז ווען מען דארף א ישועה זאל מען נאר בעטן דעם אייבערשטן, ווייל נאר ער קען העלפן און וועט העלפן.

זע צו האבן א שיעור אין רבינו'ס ספרים, דורכדעם וועסטו ווערן אן ערליכע איד; דער רבי זאגט (חיי מוהר"ן, סימן שמט): "שִׁיכּוּלִין לְהֵיזֵית נַעֲשֶׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה גְמוּר עַל יְדֵי לְמוּד הַסֵּפֶר שְׁלוֹ," מען קען ווערן א גרויסער בעל תשובה אז מען לערנט זיין ספר. "וְאָמַר, שְׁמִי שְׁיִשָּׁב וַיַּעֲסֵק בְּסִפְרָיו, רַק בְּלִי קִנְטוֹר וְנִצְחוֹן, וַיִּסְתַּפֵּל בּוֹ בְּאֵמֶת, אֲזַ בְּיָדָי יִהְיוּ נְבֻקְעִין אֶצְלוֹ כָּל גִּידֵי קִשְׁיוֹת לְכָבוֹ," נאך האט דער רבי געזאגט: "ווער עס וועט לערנען זיין ספר מיט אן אמת, וועט זיך אים עפנען אלע זיינע פארשטאפטע אדערן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע ענינים.

...

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויצא, ד' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

דער הייליגער רבי האט אונז געגעבן א מתנה וואס הייסט "התבודדות", אז א מענטש זאל זיך אויסרעדן זיין הארץ צום אייבערשטן אויף זיין שפראך וואס ער איז געוואוינט צו רעדן, ער זאל אלעס פארציילן פארן אייבערשטן - בפרטי פרטיות. ווען א מענטש געוואוינט זיך צו אויס צו רעדן זיין הארץ צום אייבערשטן וועט ער זוכה זיין צו די גרעסטע מדריגות.

יעדער מענטש דרייט זיך ארום מיט שוועריקייטן, מען עסט זיך אויף לעבעדיגעהייט וועגן כל מיני פראבלעמען וואס ליגן אויפן הארץ, דאס מאכט א מענטש זאל ווערן דעפרעסט. אבער אויב מען נעמט עס ארויס פון זיך, מען דערציילט דאס אויס דעם אייבערשטן, דאן ווערט דער מענטש פרייליך.

שמחה ברענגט אלע ישועות, מיט שמחה גייט מען ארויס פון אלע פראבלעמען אזוי ווי עס שטייט (ישעיהו נה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תֵצְאוּ", מיט שמחה גייט מען ארויס פון גלות - יעדער פון זיין אייגענע גלות; דערפאר איז זייער וויכטיג עס זאל ארבעטן אין שטוב א גאנצן טאג סידים פון פרייליכע ניגונים, כדי די גאנצע משפחה, די ווייב און קינדער זאלן זיין פרייליך, אז די ווענט זאלן מיט טאנצן פאר שמחה. איינמאל מען איז פרייליך זענען שוין האלב פון די פראבלעמען נישט דא, דער מח ווערט ברייטער, דער מח איז שוין נישט פארשלאסן.

צדיקים האבן געזאגט אז דער גאנצער חכמה פונעם קיסר נאפאליאן - ווי אזוי ער האט איינגענומען אלע מדינות - איז געווען, ווייל ער האט געברענגט מוזיק אויפן פראנט צווישן די סאלדאטן, זיי פלעגן גיין און מארשירן מיט מוזיק, דאס האט זיי געגעבן די מוט און די שטארקייט צו מנצח זיין אלע גרויסע לענדער. דאס זעלבע איז ווען א איד איז פרייליך, ער פרייט זיך מיטן אייבערשטן, וועט אים זיין גרינגער צו זיין אפגעהיטן און הייליג.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): "כִּי עֲקָר פָּגַם הַבְּרִית הוּא עַל יְדֵי עֲצָבוֹת פְּדוּעֵ, כִּי פָּגַם הַבְּרִית בָּא עַל יְדֵי הַקְּלָפָה הַיְדוּעָה שֶׁנִּקְרָאת לִילִית, עַל שֵׁם שְׁמִינֵלֶת תְּמִיד", דער עיקר פארוואס א מענטש פאלט אראפ אין די עבירה פון פגם הברית איז ווייל ער איז בעצבות, ער איז טרויעריג און דעפרעסט.

זע צו האבן אין שטוב גוטע ספיקערס מיט גוטע פרייליכע סידים; יעדן טאג ווען דו קומסט אהיים פון ארבעט זאלסטו טאנצן מיט דינע קינדער, וועסטו זען אז אלעס וואס דרוקט דיר וועט שוין נישט אזוי דרוקן; איינמאל מען איז פרייליך דעמאלט קען מען שוין רעדן צום אייבערשטן, אים אלעס אויסדערציילן.

זיי געזונט און האב הצלחה.

...

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויצא, ה' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

זע צו זאגן יעדן טאג דעם "תיקון הכללי"; דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן קמא): ווער עס זאגט די צען קאפיטלעך תהילים פון "תיקון הכללי", דארף גארנישט זארגן, ווייל ער האט דורכדעם מתקן געווען זיינע חטאים. נאך האט דער רבי געזאגט (שיחות הר"ן, שם): וויבאלד איך האב געזאגט מען זאל זאגן די צען קאפיטליך תהילים, וועט עס זיין שווער צו זאגן; מען זעט טאקע אן אינטערעסאנטע זאך, ווען עס קומט צו זאגן דעם "תיקון הכללי", הייבט מען אן זוכן תירוצים - באלד, מארגן, שפעטער; אבי נישט יעצט, ווייל דאס איז א גרויסע זאך פארן מענטש, און מען נעמט אראפ דעם פלעק וואס מען האט זיך פארפלעקט.

דער רבי איז מסביר די גמרא (בכורות ה:) די סבא דבי אתונא האבן געפרעגט: "רְצִיץ אֶדְמִית בְּבִיעוּתָהּ, הֵיכָא נָפַק רִיחָא? וְאָמַר לָהּ: בְּהֵינּוּ דְעָאֵל", ווען א פיגל שטארבט בשעת עס איז נאך אינעם איי, פון וואו גייט ארויס די רוח פון די פיגל, דער איי איז דאך פארמאכט? האט ר' יהושע בן חנניא זיי געענטפערט: "עס גייט ארויס פון די זעלבע פלאץ פון וואו עס איז אריין", איז דער רבי מסביר (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה) אז דא ליגט א מורא'דיגע עצה, וואס א מענטש קען זיך לערנען דערפון וואס ער האט צו טון אויף דער וועלט. וואו ער זאל זיך פארלייגן ווען ער דאווענט, און וואו ער זאל זיך שטארגן ווען ער לערנט; דאס פרעגט די גמרא: פון וואו ווייסט א מענטש וואו ער דארף זיך מוסר נפש זיין ווען ער דאווענט און ביי אנדערע עבודת ה'? ענטפערט מען אים: "בְּהֵינּוּ דְעָאֵל", דארט וואו עס איז אים שווער, דארט ווי עס קומען אים אריין מחשבות דאס אפצושטופן אויף שפעטער.

דערפאר, אז דו זעסט ווי דער יצר הרע שטופט דיר אפ יעדן טאג ווען עס קומט צו זאגן דעם "תיקון הכללי" מיט פארשידענע תירוצים, באלד, מארגן, שפעטער, זאלסטו וויסן אז דא איז דער פלאץ וואו דו זאלסט צוריק זאגן: "איך גיי יעצט זאגן דעם "תיקון הכללי". די בעסטע זאך איז אז מען געוואוינט זיך צו צו זאגן דעם "תיקון הכללי" גלייך נאך שחרית - מיט די תפילין דרבינו תם, ווייל איינמאל מען הייבט אן אפשטופן מיט

תירוצים, באלד, שפעטער, מארגן, נעכטן, צום סוף שטעלט זיך ארויס אז מען זאגט עס נישט.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט) אז זאגן דעם "תיקון הכללי" איז א סגולה אויף פרנסה; גלייך נאכן דאווענען לויפט יעדער איינער זיכן פרנסה, פארוואס זאלסטו נישט נעמען א סגולה פון הייליגן רבי'ן און זאגן דעם "תיקון הכללי", ווען דאס ברענגט אלע ישועות, אלע רפואות, און פרנסה אויך, עס מעקט אפ די עבירות וואס מען האט פוגם געווען.

איך האף דו וועסט אנעמען מיינע ווערטער און פון היינט וועסטו זיך מאכן א שטארקע אפמאך צו זאגן יעדן טאג דעם "תיקון הכללי", גלייך נאכן דאווענען מיט די טלית ותפילין, וועסטו האבן אלע ישועות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע דינע ענינים.

...

~~~~~

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויצא, ו' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן לכבוד ... נרו יאיר

איך האף אז דו גייסט אין מקוה יעדן טאג; ווען דער רבי האט מגלה געווען דעם "תיקון הכללי", האט דער רבי געזאגט: "דער ערשטער תיקון איז מקוה".

ווען א מענטש איז זוכה, ער טובליט זיך אין מקוה, דעמאלט טובליט מען זיין נשמה אויבן אין הימל. מען איז זוכה אראפ צו נעמען פון זיך אלע דינים, אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, אות המתקת הדין, סימן כב): "על ידי טבילת מקוה נתבטל הצרות, וישועה בָּאָה".

דער הייליגער רבי נתן זכרוננו לברכה האט געזאגט: "מקוה איז דער זעלבער לשון פון תקוה, אז מען גייט אין מקוה האט מען א תקוה אז מען וועט אלעס פארעכטן". דער הייליגער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו האט געזאגט אז ער איז צו געקומען צו אלע זיינע מדריות ווייל ער איז געווען זייער נזהר צו גיין אין מקוה יעדן טאג. אזוי אויך איז באוואוסט וואס דער הייליגער רבי אהרן קארלינער זכותו יגן עלינו האט געזאגט: "מקוה איז טאקע נישט קיין מצוה, אבער צו וואס מקוה קען צוברענגען קען נישט קיין שום אנדערע מצוה צוברענגען".

דערפאר זאלסטו זיך באנייען און גיין אין מקוה יעדן טאג, וועסטו זוכה זיין ארויס צו גיין פון דייך מרה שחורה. ווען א מענטש טובל'ט זיך אין מקוה אנטלויפן פון אים אלע קליפות וואס זיי מאכן דעם מענטש מרה שחורה'דיג. דאס וואס מאכט זיך ביי א מענטש אז מען פאלט אריין פלוצלינג אין א דעפרעסיע, דאס קומט פון די קליפות וואס ווערן באשאפן פון די עבירות וואס דער מענטש טוט, זיי נעמען ארום דעם מענטש און מאכן אים דערביטערט.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות ה'): ווען מען וואלט ווען געקענט זען די קליפות וואס שטייען ארום זיך, וואלט דער מענטש עס נישט געקענט אויסהאלטן, ער וואלט גע'חלש'ט פון שרעק; ווען מען טובל'ט זיך אין מקוה פארלירן זיי די שייכות מיטן מענטש, ווייל קליפות זענען רוח, און רוח מיט מים גיין נישט צוזאמען. דאס זאגט דער רבי (ספר המדות, אות המתקת הדין, סימן נד): אויב מען האלט איין די אטעם אונטערן וואסער, ווי לאנג מען קען שוין נישט אטעמען, דעמאלט ווערן נמתק אלע דינים.

חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (ברכות כב'): "מַעֲשֵׂה בְּאֶחָד שִׁתְּבַע אִשָּׁה לְדַבֵּר עֲבִירָה", עס איז געווען א מענטש וואס האט געוואלט טון אן עבירה מיט א מיידל, "ריקא, יש לך ארבעים סָאָה שְׂאֵמָה טוֹבֵל בְּהֵן?" מִיֵּד פָּרַשׁ, האט זי אים געפרעגט: דו ליידיגייער, האסט דען א מקוה וואו זיך צו טובל'ן נאך די עבירה? ער האט נישט געהאט קיין מקוה, האט ער זיך צוריקגעהאלטן פון טון די עבירה. אלע פרעגן שוין, וואס איז פשט אז די מקוה האט אים צוריק געהאלטן פון טון די עבירה, אויב איז ער אזא מענטש וואס וויל גיין זינדיגן וכו', וואס איז אים א חילוק צי ער וועט יא גיין אין מקוה אדער נישט? נאר דער קשיא איז דער תירוץ, דא זעט מען וואס מקוה איז, א מענטש וואס איז שטארק מיט מקוה, ער גייט יעדן טאג אין מקוה, וועט אים די מקוה צוריק האלטן פון טון עבירות.

דערפאר בעט איך דיר... אחי היקר והנעלה, אז מיר זענען מקורב צום הייליגן רבי'ן לאמיר פאלגן דעם רבי'ן; אז דער רבי זאגט מען דארף גיין אין מקוה, דארפן מיר גיין אין מקוה. געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר האבן היינט שיינע ווארעמע מקואות, מיר דארפן נישט גיין אין טייך, מיר דארפן נישט ברעכן די אייז וכו', מיר דארפן נאר ברעכן אונזער פוילקייט, מיר דארפן צעברעכן אונזער תירוצים וכו'. יעדע טבילה וואס מען טובל'ט זיך דא, איז נאך קדושה, נאך טהרה.

זאלסט האבן א פרייליכן שבת.

~~~~~

שאלות ותשובות

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געוואלט פרעגן וואס א בחור דארף און קען טון השתדלות צו טרעפן א שידוך? ווי אזוי קען איך מאכן אז די אלע סגולות און תפלות זאלן ארבעטן ווי שנעלער? ווייל איך האלט עס שוין מער נישט אויס.

אויך האב איך געוואלט פרעגן אויב דער ראש ישיבה קען מיר קלאר מאכן אין דעם ענין פון געלט, וואס איז דער חילוק צווישן נישט האבן קיין געלט ווייל מ'איז א בטלן, און דאס איז מען דארף גלייבן מיט אמונה און בטחון אז דער אייבערשטער וויל אז איך זאל יעצט נישט האבן קיין געלט, און ווען ער וועט וועלן וועט ער מיר שוין געבן.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

יואליש

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת תולדות, כ"ג מר-חשוון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער תלמיד יואליש נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

ווען דו האסט מיר געגעבן דעם בריוו האב איך שוין פארשטאנען מיט צוגעמאכטע אויגן וואס דארט שטייט, נאך פאר איך האב געליינט דיין בריוו האב איך שוין פארשטאנען וואס דיין בקשה איז; ווייל וואס דארף דען בחור, וואס איז די ווייטאג פון יעדן בחור? א בחור דארף איין זאך - א שידוך, ווי לאנג מען האט נישט חתונה איז מען זייער צעבראכן, וואס מען וועט נאר פרובירן צו טון זיך פרייליך צו מאכן איז עס אלעס נאר לפנים, ווייל מען קען נישט זיין פרייליך נאר אז מען איז אפגעהיטן בקדושת הברית, און ווען א מענטש זינדיגט אין פגם הברית ווערט ער זייער בעצבות ומרה שחורה.

דערפאר טייערע יואליש ניי, איך בעט דיר זייער, דראפע דיר און דערהאלט זיך מיט אלע דינע כוחות, ווער נישט צעבראכן ווען דו זעסט ווי עס גייט אריבער א יאר נאך א יאר און דו טרעפסט נישט דיין שידוך, דו האסט שוין געמיינט פון לאנג צוריק אז דו וועסט שוין זיין חתונה געהאט וכו'. קיינער פארשטייט נישט די צער וואס א בחור גייט אריבער, עס איז נישט דא נאך אזא צער ווי די צער פון א בחור, ווייל מען האלט

אין איין אראפ פאלן אין פגם הברית, דאס מאכט נאכדעם זייער בעצבות ומרה שחורה, און וויפיל מען וויל ארויס קריכן פון דעם האלט מען אין איין צוריק פאלן.

אבער טייערער ברודער, וויסן זאלסטו אז דער אייבערשטער האט פאר דיר אנגעגרייט א שידוך און דו וועסט געהאלפן ווערן בקרוב ממש; דו זאלסט ווייטער טון אלע סגולות וואס די הייליגע צדיקים האבן אונז געגעבן, בפרט די סגולות וואס דער רבי זאגט, דאס זאלסטו מקיים זיין בתמימות ופשיטות.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות חיתון, סימן ב): "קידוש לְבָנָה לְבָנָה שְׂמֵצָא אָדָם אֶת זְווגוֹ", דערפאר דארף מען מקפיד זיין צו מאכן קידוש לבנה יעדן חודש, און ווען מען ענדיגט קידוש לבנה בעט מען דעם אייבערשטן מען זאל זוכה זיין צו טרעפן די ריכטיגע שידוך בזכות קידוש לבנה.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות חיתון, סימן ו): "מִי שֶׁקִּשָּׁה לוֹ לְמִצָּא זְווגוֹ, יִרְגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְקִרְוֹת בְּקִרְבָּנוֹת הַנְּשִׂאִים", וועם עס גייט שווער צו טרעפן א שידוך, זאל ער זאגן "קרבת הנשיאים"; דאס איז די קריאה וואס מען ליינט חנוכה, עס איז געדרוקט אין יעדע סידור ביי קריאת התורה, קריאה לחנוכה. נאכדעם זאל מען בעטן דעם אייבערשטן - יעדער איינער אויף זיין שפראך - "רבונו של עולם, העלה מיר איך זאל זוכה זיין צו טרעפן מיין זיווג בזכות וואס איך האב געטון וואס דער הייליגער רבי זאגט, אז מען זאל זאגן די קרבת הנשיאים; העלה מיר באשעפער איך זאל שוין זוכה זיין צו טרעפן מיין זיווג, עס איז מיר אזוי שווער צו זיין אליין, עס איז מיר זייער שווער צו זיין ערליך ווען איך בין אליינס, איך וויל חתונה האבן וכו' וכו'".

וויסן זאלסטו אז נאר סגולות וואס צדיקים האבן אונז געגעבן דאס האט א קראפט, די אלע סגולות וואס מענטשן פארקויפן וכו' וכו' האט נישט קיין שום האפט, עס איז סתם א קאפ פארדרייעניש, אבער סגולות וואס צדיקים האבן אונז געגעבן דאס העלפט, מען דארף גלייבן אין דעם און אויסווארטן ביז מען איז זוכה צו קריגן די ישועה.

שטארק דיר און ווער נישט צעבראכן ווען דו זעסט ווי עס גייט אריבער נאך א טאג און נאך א טאג, אבער עס ריקט זיך גארנישט. דו טראכסט כל מיני מחשבות וואס וועט זיין, 'אפשר וועל איך בלייבן אן אלטע בחור, איך וועל בלייבן א גאנץ לעבן איינער אליין', 'ווער וועט מיר נעמען וכו'; די אלע שלעכטע מחשבות קומט פונעם יצר הרע וואס ער ברענגט אריין די סארט מחשבות אין אלע בחורים, אלע בחורים טראכטן דאס פאר זיי טרעפן זייער שידוך. דערפאר בעט איך דיר, טראכט נישט אזוי, דו טראכט גוט,

טו וואס דו האסט צו טון און ווארט אויס פאר דיין ישועה, פאלג דעם רבי'ן און זיי מקיים אלע עצות וואס ער זאגט, וועסטו בודאי געהאלפן ווערן בקרוב ממש.

בנוגע דינע חובות וכו'; אז מען בארגט געלט דארף מען באצאלן, אויב מען באצאלט נישט איז מען א גנב. א מענטש דארף לעבן מיט אמונה, גלייבן אז אלעס איז דער אייבערשטער – דאס איז פאר זיך, אבער ווען עס קומט צו באצאלן דארף מען האבן אמונה, מען דארף גלייבן אינעם אייבערשטער וואס האט געהייסן באצאלן, דארט קען מען זיך נישט מחזק זיין און זאגן אלעס איז דער אייבערשטער וכו', דעמאלט דארף מען האבן אמונה אין גלייבן אז אויב מען באצאלט נישט וועט מען נאכאמאל מגולגל ווערן רחמנא לצלן.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עירובין סה:): "בְּשֵׁלֶשֶׁה דְּבָרִים אָדָם נִיכָר בְּכוֹסוֹ וּבְפִיסוֹ וּבְפִעֵסוֹ", מען קען דערקענען א מענטש צי ער איז ערליך דורך דריי זאכן, איינע פון די זאכן איז ווי ערליך ער איז ביים האנדלען מיט מענטשן, אסאך מאל קען מען זען מענטשן וואס זעען אויס זייער גוט אין בית המדרש, דארף מען אבער וויסן אז דארט קען מען נאך נישט זען דעם אמת, ווען מען זעט ווי אזוי ער פירט זיך אויף בדיני ממונות, ער געבט אכטונג אויף יענעמס געלט וכו', דעמאלט איז א סימן אז ער איז אן ערליכער איד.

דערפאר זאלסטו זייער אכטונג געבן נישט צו זיין שולדיג קיין איין פרוטה פאר א צווייטן; דער רבי זאגט זאגט (ספר המידות, אות תשובה, סימן מו): "מִי שֶׁרוּצָה לָשׁוּב, יִתְהַר מְלָקוּת בְּעַל חוֹב", ווער עס וויל תשובה טון, זאל אכטונג געבן נישט צו זיין קיין בעל חוב; געב אכטונג אז דו זאלסט נישט זיין קיין (תהלים לו, כא): "לֹא־הָיָה רָשָׁע וְלֹא־יִשְׁלָם", א רשע וואס בארגט און באצאלט נישט; עס איז א בושא און א בזיון צו הערן אז אינגעלייט זענען שולדיג פאר א צווייטן געלט און זיי מאכט זיך נישט וויסענדיג וכו'.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

ישר כח פאר אייערע דרשות און חיווק, איד זע עס יעדן טאג, עס מאכט מיך גוט, און מיין גאנצע שטוב מאכט עס גוט.

איך וויל פרעגן ווי אזוי מען רעדט צו קליינע קינדער וועגן דעם אייבערשטן? ווען זיי שפילן זאגן זיי 'איך בין די גרעסטע', 'ניין, דער אייבערשטער איז גרעסער', זיי טראכטן אז דער אייבישטער איז א גוף און ער איז ערגעץ, און ער איז גרויס. איך געדענק ווען איך בין געווען קליין האב איך אין בעט געטראכט ווי אזוי דער אייבערשטער זעט אויס, אפשר אזוי ווי א ... (איך וויל נישט זאגן ווייל עס איז א שאנדע פאר'ן אייבערשטן צו שרייבן וואס איך האב געטראכט) אבער אזוי האב איך געטראכט, אפשר אזוי ווי ...

מיין קשיא איז, אפשר איז נישט גוט צו רעדן אסאך פונעם אייבערשטן, ווייל קינדער מיט זייער קליינע קעפל כאפן עס נישט געהעריג. אבער למעשה דארף מען זיי דאך מחנך זיין, און אסאך רעדן אז אזוי זאלן זיי רעדן צום אייבערשטן ווען זיי ווערן גרויס, אזוי ווי דער ראש ישיבה זאגט אין די דרשות.

אויך לערן איך זיי אויס צו רעדן צום אייבערשטן, אבער איך טראכט אז זיי זעען אז זיי בעטן און זיי ווערן נישט געהאלפן, טראכטן זיי אז עס איז א ליגנט.

אויך ווען איך בין געווען קליין האב איך געטראכט ווער האט באשאפן דעם אייבערשטן, ממילא טראכט איך אז אפשר דארף מען זאגן פאר קינדער אז מען טאר עס נישט טראכטן.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס

מרת...

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת תולדות, כ"ג מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

קינדער, ווי יונגער זיי זענען, איז זייער אמונה אסאך שטערקער, ווייל זייער נשמה איז נאך אינגאנצן ריין. דערפאר זעט מען ביי זיי א שטארקע תמימות; זייער דאווענען און לערנען איז זייער איידל און ריין, ווייל זייער אמונה איז קלאר. אבער ווי עלטער מען ווערט און מען הייבט אן נאכצוגיין דעם יצר הרע, ווערט זייער אמונה אפגעשוואכט. דער רבי זאגט (ספר המדות, אות אמונה, סימן כב): "הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה בְּאָדָם", ווען א מענטש זינדעט ברענגט דאס אים צו האבן קשיות אויף די אמונה. אבער קינדער, וויבאלד זיי האבן נאכנישט געזינדיגט, זענען זיי זייער שטארק מיט אמונה.

וואויל איז פאר עלטערן וואס לייגן אריין אמונה אין זייערע קינדער; יעדע זאך וואס די קינדער דארפן, יעדע זאך וואס זיי בעטן פון די עלטערן, זאלן די עלטערן זאגן פאר די קינדער: "בעט דעם אייבערשטן", "רעד צום אייבערשטן", "פארצייל פארן אייבערשטן", אזוי וועלן די קינדער אויסוואקסן ערליכע אידן, תמימות'דיגע אידן. ווען

זיי וועלן ווערן גרעסער וועט זיין ביי זיי א דבר פשוט צו רעדן צום אייבערשטן, זיי וועלן לעבן מיט אמונה.

דאס וואס איר האט מורא אז זיי וועלן אמאל בעטן עפעס דעם אייבערשטן, און זיי וועלן נישט באקומען וואס זיי בעטן, וועט דאס גורם זיין אז זייער אמונה וועט ווערן שוואכער; קודם כל דארף מען וויסן אז ווען מען בעט דעם אייבערשטן באקומט מען וואס מען בעט, אזוי ווי מיר זאגן ביים דאווענען: "ברוך אתה ה' שומע תפילה", דער אייבערשטער הערט אויס יעדע תפילה וואס א מענטש בעט. דאס וואס מיר זעען אז מען בעט און מען בעט און מען זעט נאך נישט די ישועה, דארף מען וויסן אז דער אייבערשטער ווייסט וואס עס איז דאס בעסטע פארן מענטש. מיר דארפן האבן אמונה און גלייבן אז אלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט, אפילו וואס זעט אויס שלעכט, אזוי אויך אז די תפילה וואס מען האט געבעטן בלייבט אויבן אין הימל, דער אייבערשטער נעמט די תפילה און לייגט דאס אוועק פאר אנדערע ישועות.

ווען קינדער קומען און זאגן "מיר האבן שוין געבעטן און מיר ווערן נישט געהאלפן", דארף מען זיי אויסלערנען אז דער אייבערשטער ווייסט אז די זאך איז נישט גוט פאר אונז וכו', דער אייבערשטער נעמט אונזערע תפילות און ער לייגט דאס אוועק פאר אנדערע זאכן, ווייל קיין איין תפילה ווערט נישט פארלוירן.

דער עיקר דארף מען געדענקען, אויב מען וויל מצליח זיין מיט קינדער דארף מען אסאך בעטן דעם אייבערשטן. מען האט אמאל געפרעגט א ברסלב'ער חסיד, ווי אזוי ער האט מצליח געווען מיט זיינע קינדער, האט ער געענטפערט: "וואס מיינט איר, איך האב באקומען גוטע קינדער אזוי ווי מען רייסט אראפ אן עפל פון בוים? איך האב יעדן טאג געוויינט צום אייבערשטן מיט טרערן, נאכדעם האב איך גענומען מיינע טרערן און זיך אפגעווישט דעם פנים מיט די טרערן; איך האב געבעטן, רבוננו של עולם, געב מיר ערליכע קינדער, זיי זאלן זיין גרויסע צדיקים, זיי זאלן זיין אפגעהיטן פון עבירות וכו' וכו'".

דערפאר דארפן עלטערן געדענקען צו מתפלל זיין פאר די קינדער ווען זיי זענען נאך קליין, ווען זיי זענען נאך ריין און הייליג, דורכדעם וועלן זיי זוכה זיין צו ערליכע קינדער און שעפן פון זיי אסאך אידיש נחת.

דער אייבערשטער זאל ענק העלפן איר זאלט האבן נחת פון אייערע קינדער, אמן.

תוכן השאלה :

לכבוד הרה"ג הראש ישיבה שליט"א,

איך ווייס נישט אויב דער ראש ישיבה געדענקט מיר, איך בין געווען ביי אייך פארגאנגענע יאר מיט מיין ווייב, זי האט געהאט גרויסע פחדים, און דער ראש ישיבה האט מיר געגעבן א תפלה, זי האט כסדר געזאגט די תפלה, און ברוך ה' אז זי האט זיך אינגאנצן ארויסגעדרייט פון דעם, אן קיין מעדעצין און אן קיין טערעפי וכו'. דאס איז ממש א מופת, מיר האבן נישט קיין ווערטער אייך צו דאנקען, סיי אויף דעם און סיי אויף די דרשות וואס מיר הערן כסדר, דאס איז אונזער גאנצע לעבן.

איך האב זוכה געווען מסיים צו זיין ביז די פארגאנגענע יאר גאנץ תנ"ך, גאנץ ש"ס, ד' חלקי שלחן ערוך, זוהר הקדוש, מדרש תנחומא, תנא דבי אליהו, מדרש שוחר טוב, און יעצט האב איך געענדיגט ששה סדרי משנה די 36'סטע מאל. אויסער דעם האב איך שיעורים אין ליקוטי מוהר"ן, שיחות הר"ן, ספורי מעשיות, און איך האב שוין כמעט געענדיגט די ספרים.

לעצנטס האב מיין משפחה אנגעהויבן רעדן צו מיר קעגן ברסלב, זיי ווילן מיר ווייזן דעם ריכטיגן וועג ווי אזוי איך דארף זיך פירן, זיי רעדן אלע סארט לשון הרע, רכילות, און ניוול פה, אויף ברסלב. זיי טענה'ן אז רביה"ק מסאטמאר זי"ע האט נישט געלאזט לערנען ברסלב'ע ספרים, זיי שרייען אז די ברסלב'ע זענען די היינטיגע מסייתים ומדיחים, נאר ערגער ווי סמארט פאונס, אז ווער ס'זאגט אז ער איז א ברסלב'ער מיינט דאס אין אנדערע ווערטער אז ער איז א פורק עול רחמנא ליצלן, און אזוי ווייטער און ווייטער. איך דארף האבן אסאך חיזוק צו קענען ווייטער אנגיין.

אויך האב איך געוואלט פרעגן וועגן קינדער וכו', ווייל מיין ווייב האט זייער מורא.

איך שיק דא מיט געלט פאר צדקה, א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

חיים צבי

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת תולדות, כ"ג מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד חיים צבי נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

ענדליך האסטו מיר געשריבן א בריוו וואו דו ביסט מיר מודיע אז דיין ווייב האט געהאט א רפואה שלימה, זי איז ארויס פון אירע פחדים; שוין באלד א האלבע יאר וואס איך ווארט צו הערן וואס עס הערט זיך ביי ענק, צי איר האט שוין געהאט א ישועה,

ווייל איך ווייס נישט וואו דו וואוינסט, און איך האב נישט קיין שום וועג ווי אזוי צו הערן פון דיר וואס עס טוט זיך וכו'. איר זענט געווען ביי מיר א האלב יאר צוריק, דו מיט דיין ווייב זענען געזעסן ביי מיר, דיין ווייב האט אזוי געוויינט פון די אינערליכע יסורים, פחדים, דמיונות וכו' וואס זי גייט אריבער, אז די ווענט האבן מיט געוויינט. איך האב איר געגעבן א תפילה צו זאגן יעדן טאג און איך האב זייער אסאך מתפלל געווען פאר אייך, איז נישט קיין יושר צו לאזן ווארטן אזוי לאנג וכו'.

דו שרייבסט מיר איך זאל דיר געבן חיזוק, ווייל דיין משפחה האט גערעדט צו דיר לשון הרע אויף ברסלב וכו'; קוק צו וואס א מענטש קען זוכה זיין אז מען פאלגט דעם הייליגן רבי'ן, דו שרייבסט מיר אלע דייע סיומים וואס דו האסט זוכה געווען צו מאכן אינעם פארגאנגענען יאר, דו האסט מסיים געווען חמשה חומשי תורה, נביאים וכתובים, גאנץ ש"ס בבלי, ד' חלקי שלחן ערוך, זוהר הקדוש, מדרש תנחומא, תנא דבי אליהו, מדרש שוחר טוב, זעקס אין דרייסיג מאל משניות וכו' וכו', דאס אלעס האסטו זוכה געווען צו לערנען בזכות דעם הייליגן רבי'ן וואס ער ברענגט אריין אין אונז א חשקת התורה, יעצט ווען עס קומען צו גיין אפאר קרעציגע מענטשן וואס רעדן קעגן הייליגן רבי'ן, וואס קיין איינער פון זיי האט ניטאמאל מסיים געווען איין מאל אין זייער לעבן ששה סדרי משנה - פון זיי ווערסטו צעבראכן ? !

דו דארפט חיזוק ? פארוואס זאלסטו אויסהערן מענטשן וואס רעדן אויף א צדיק פון איבער צוויי הונדערט יאר צוריק, ווי שעמט זיך נישט א מענטש צו רעדן אויף צדיקי עולם, אויפן הייליגן רבי'ן זכרונו לברכה און זיין גרויסער תלמיד ר' נתן זכרונו לברכה, עס איז נאר ווייל די מענטשן זענען פגום בברית, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק (תהלים נה, כא): "שָׁלַח יְדָיו בְּשָׁלְמֵיו חֲלָל בְּרִיתוֹ", ווען א מענטש רעדט אויף ערליכע אידן צדיקי אמת איז עס ווייל "חלל בריתו", דער מענטש זינדיגט אין גראבע עבירות; אפילו פון אינדרויסן קען מען דאס נישט זען, פארקערט נאך, די וואס רעדן אויף צדיקי אמת זעען אויס פון אינדרויסן ווי כלומר'ישע פרומע מענטשן וכו', דאך זענען זיי פארפוילט פון אינעווייניג. חכמינו זכרונו לברכה זאגן (תענית ד): "כָּל אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲזוֹת פָּנִים, בְּיָדוֹעַ שְׁנֵכָשֶׁל בְּעִבְרָה", ווער עס איז אן עזות פנים איז א סימן אז ער איז א בעל עבירה; ווי איז דא א גרעסערע עזות פנים ווי איינער וואס ווייגט זיך צו רעדן אויף צדיקי אמת ? !

די גרעסטע חיזוק פאר דיר דארף זיין, ווען דו קוסט זיך אן וואס דער רבי האט געטון מיט דיר און מיט דיין ווייב תחי'; די רבי געבט סחורה אין די הענט, מען עפענט אויף די האנט זעט מען וואס מען האט שוין זוכה געווען אדאנק דעם רבי'ן. זאג מיר צי עס איז דא נאך איינער אין דיין גאנצע שטעטל וואו דו וואוינסט, וואס האט זוכה געווען

צו ענדיגן די גאנצע תורה אזוי יונג ווי דיר; דו שרייבסט מיר וואס דו האסט אלץ זוכה געווען צו לערנען די פאר יאר זייט דו הערסט אויס די שיעורים אויף "קול ברסלב"; נישט איך קען דיר און נישט דו קענסט מיר, סך הכל הערסטו אויס דרשות פון ישיבה, דיבורים וואס דער אייבערשטער האט מיר מזכה געווען צו העלפן מיט דעם אידישע קינדער, דאס זאג איך נאך פון מוהרא"ש זכרונו לברכה וואס ער האט דאס גענומען פון הייליגן רבי'ן און פון זיין גרויסע תלמיד ר' נתן ז"ל; פּרעג איך דיר: "איז דאס נישט גענוג חיזוק פאר דיר?!"

מען מאכט ליצנות פון ברסלב'ער חסידים אז מיר זענען טויטע חסידים חס ושלום, ווייל אונזער רבי לעבט נישט און מיר פארן צו א טויטע רבי וכו'; וויסן זאלסטו אז דער רבי לעבט, זיינע ספרים לעבן און עס געבט לעבן פאר יעדן איינעם וואס לערנט דערין.

דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן שכב): "ווער עס וועט נאר האבן א שייכות מיט איינע פון מיינע תלמידים, וועט שוין אויך ווערן אן ערליכער איד, נישט נאר אן ערליכער איד, נאר גאר א גרויסער צדיק"; דאס זעט מען היינט ממש בחוש, טויזענטער אידן זענען זיך מחיה מיט די דיבורים וואס זיי הערן פון איינעם וואס האט נאר אנגעכאפט א תלמיד פון רבי'ן.

דו שרייבסט מיר אז מען האט געשריגן אויף דיר אז ברסלב איז ערגער ווי סמארט פאון וכו', און אז דער רבי זכותו יגן עלינו מסאטמאר האט נישט געלאזט לערנען די ספרים; ווי קען מען אויסטראכטן פאלשע מאמרים אויפן רבי'ן זכותו יגן עלינו מסאטמאר, ווען דער רבי אליין ברענגט אראפ אין ספר הקודש ויואל משה פון רבי'ן, און דער רבי שרייבט אז נאר דער הייליגער רבי מוהר"ן מברסלב ז"ל האט געוואוסט ברוח הקודש וואס וועט זיין ביז משיח וועט קומען, ער שרייבט בזה הלשון (מאמר ישוב ארץ ישראל, סימן קג): "וזוה ענין של רוח הקודש, שראה מה הגיע אלינו בעיקבא דמשיחא"; איז ווי קען מען ארויפלייגן אויפן רבי'ן אזעלכע מאמרים אז ער האט נישט געלאזט לערנען די ספרים, ווען דער רבי אליין ברענגט אראפ אין זיינע ספרים פון הייליגן רבי'ן. דערפאר זאלסטו זייער אכטונג געבן פון די אלע וואס רעדן קעגן צדיקי אמת, דאס זענען מענטשן וואס האבן נישט קיין יראת שמים, מענטשן וואס זענען זייער פגום בברית, אנדערש וואלט א מענטש נישט גערעדט אויף פריערדיגע צדיקים.

בנוגע קינדער וכו'; דאנק דעם אייבערשטן אז דו האסט צוויי לעכטיגע קינדער, יעצט ווארט נאך אביסל וכו', דער אייבערשטער וועט העלפן דיין ווייב וועט קומען צו די כוחות מער און מער, וועלן מיר דעמאלט רעדן.

דאנק און לויב דעם אייבערשטן אויף דייע צוויי ליכטיגע קינדער און בעט דעם אייבערשטן זיי זאלן זיין ערליכע אידן.

א גרויסן יישר כח פאר די געלט וואס דו האסט געשיקט, בזכות מצוות צדקה זאלסטו זוכה זיין צו אלע ברכות וישועות.

...

תוכן השאלה :

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

קודם וויל איך זאגן א יישר כח פאר'ן ראש ישיבה פאר אלע עצות און חיווק.

אזוי ווי איך ארבעט א גאנצע וואך, אויסער דאנערשטאג, און די ארבעטס פלאץ שטעלט צו בעיבי-סיטינג, און אזוי ווי איך וויל אויסנוצן דעם דאנערשטאג טאג אנצוגרייטן פאר שבת, רייניגן די הויז, קאכן, וואשן וכו', האב איך שוין עטליכע מאל געטראגן מיין בעיבי צו די בעיבי-סיטער דאנערשטאג (וואס מיין קינד האט זייער ליב צו זיין דארט), אבער זייענדיג אינדערהיים טוענדיג די ארבעט האב איך געפילט זייער שלעכט, טראכטנדיג אז די איינע טאג אין די וואך וואס איך האב פריי וואלט איך אפשר ענדערש געדארפט אויסנוצן צו פארברענגען מיט מיין קינד.

וויל איך פרעגן דעם ראש ישיבה צי דאס איז סתם עצת היצר, וואס וויל מיר מאכן פילן צוקלאפט, אז איך טו נישט גענוג אלס א מאמע, אדער אלץ א מאמע מעג איך מיך ערלויבן צו האבן די פאר שעה רואיין צו טון מיין ארבעט, און פארברענגען קען מען גענוג און נאך פרייטאג און שבת, און יעדן טאג נאך די ארבעט.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

מרת...

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א :

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת תולדות, כ"ה מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

אויב אייער קינד איז צופרידן דארט וואו ער גייט א גאנצע וואך, איז נישט קיין פראבלעם אז מען שיקט אים אהין און מען רוהט זיך אביסל אפ, ווייל אז מען האט

אביסל צייט אינמיטן טאג זיך אפצוריען קען מען נאכדעם זיך מער אפגעבן מיט די קינדער.

מען דארף שטענדיג געדענקען וואס דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן רס"ט): "וואס מען טוט טוט מען, אבי מען טוט נישט קיין שלעכטס"; א מענטש טאר זיך קיינמאל נישט ארום דרייען מיט א שילד געפיל אויף זיין פארגאנגענהייט, נאר שטענדיג פארגעסן וואס עס איז געווען און אנהייבן פון פריש, אזוי ווי דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן כו): "ביי די וועלט איז שכחה א חסרון"; מען קען הערן ווי מענטשן רעדן זיך אפ אז זיי האבן נישט קיין גוטע זכרון, זיי פארגעסן וואס עס איז געווען, מען מיינט אז דאס איז א חסרון, "אבער ביי מיר - זאגט דער רבי - איז שכחה א גרויסע מעלה, ווייל ווען עס וואלט ווען נישט געווען שכחה וואלט מען נישט געקענט דינען דעם אייבערשטן, ווייל מען וואלט נישט אויפגעהערט צו טראכטן פונעם פארגאנגענהייט, פון אלע דורכפעלער און אלע פראבלעמען וואס מען איז דורך, און דאס וואלט געמאכט אז דער מענטש זאל נישט וועלן נאכאמאל פרובירן צו זיין אן ערליכער איד, אבער יעצט אז עס איז דא שכחה, קען מען זיך באנייען און אנהייבן פון דאסניי".

מען זעט אז די תורה הייבט זיך אן מיטן אות 'ב', וואס איז פארמאכט פון אלע זייטן עס איז אפען נאר אויף פאראויס; דאס קומט אונז לערנען אז אויב מען וויל מצליח זיין, טאר מען נישט קוקן אויף צוריק נאר אויף פאראויס. אזוי אויך זאגט מען נאך פון צדיקים, אז די ווייב פון לוט איז געווארן א שטיק זאלץ צוליב דעם וואס זי האט צוריק געקוקט, און ווען מען קוקט צוריק ווערט מען זאלץ, דאס הייסט מען ווערט דערביטערט.

עלטערן דארפן וויסן אז צו גוטע קינדער איז מען זוכה נאר דורך אסאך תפילה; קינדער זענען אזוי ווי פרוכט, אויב מען באוואסערט נישט א פעלד וועט נישט ארויס קומען קיין פירות און תבואה, נאר ווי מער מען באוואסערט דאס, אלץ שענערע פרוכט קומען ארויס. אזוי איז מיט קינדער; ווי מער תפילות, ווי מער טרערן די עלטערן לייגן אויף גוטע קינדער, אלץ מער נחת וועלן די עלטערן האבן.

מוהרא"ש האט דערציילט, א איד איז אמאל געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו בעטן א ברכה אויף גוטע קינדער, האט דער הייליגער חפץ חיים גענומען א תהלים וואס איז געווען אויפגעבלאזן פון נאסקייט און דאס געוויזן פאר דעם איד און אים געזאגט: "דאס איז דער תהלים פון מיינ מאמע ע"ה ווי זי פלעגט יעדן טאג וויינען צום אייבערשטן זי זאל הזוכה זיין צו גוטע קינדער, אזוי איז מען זוכה צו גוטע

קינדער"; דערפאר דארפן עלטערן אסאך בעטן דעם אייבערשטן אז זיי זאלן זוכה זיין צו ערליכע און געזונטע קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט מצליח זיין אין אלע אייערע וועגן.

...

~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

שוין עטליכע יאר וואס איך לערן ביי א חשוב'ע פרוי שיעורים וועגן חינוך ילדים, שלום בית, און נאך כל מיני זאכן וועלכע קענען ארויס העלפן צום לעבן און האבן מיר זייער אסאך צוגעגעבן. אלעס לויט די תורה, אן קיין שום מקורות פון פרייע/גויים וכו'.

פון ווען איך האב אנגעהויבן צו הערן אייערע שיעורים בין איך געגאנגען ווייניגער, ביז איך האב אינגאנצן אויפגעהערט צו גיין.

יעצט נאך סוכות האט זי אנגעהויבן א קורס פאר אזעלכע וואס ווילן אליין איבערגעבן שיעורים, זיי אויסלערנען מקורות און נאך זאכן ווי אזוי צו איבערגעבן אויפ'ן בעסטן אופן.

מיט די צייט וואס מער איך הער אייערע שיעורים, האב איך ביי מיר געטראכט אז איך גיי נישט, איך האב זייער אנגענומען פון אייך אז מיט תפילה, אמונה, און תמימות ופשיטות קען מען צו אלעס צוקומען, מען דארף נישט גיין לערנען און אויסגעבן אזויפיל געלט אויף דעם.

איך בין אבער נישט זיכער אז איך בין גערעכט, אפשר דארף איך יא גיין לערנען? אפשר וועט עס מיר יא צוגעבן צו מיין לעבן? ווי אויך צו העלפן אנדערע?

אזוי ווי די גאנצע שינוי אין מיין מחשבה איז געווארן אין זכות אייערע שיעורים, בעט איך אייך, אפשר וועט איר קענען מיר ארויסהעלפן מיט א ריכטיגע עצה/וועג אין דעם ענין.

א גרויסן יישר כח.

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת תולדות, כ"ו מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

ווען א מענטש וויל גיין לערנען ביי איינעם תורה אדער הדרכה אין לעבן וכו', דארף ער קוקן צו דער רבי/מלמד איז אן ערליכער איד, צי ער גייט מיטן שלחן ערוך; ווי נאר איינער טרעט אפ פונעם שלחן ערוך דארף מען גלייך אנטלויפן פון דארט, בפרט ווען איינער קומט נאך מיט קבלה פשעטלעך וואס מיט דעם קען מען זייער גרינג פארנארן מענטשן וכו'.

עס איז באוואוסט דעם סיפור אז א איד איז געקומען צום הייליגן רבי'ן מיט זיינע חידושים וואס ער האט מחדש געווען אויף א תורה פון רבי'ן אין ליקוטי מוהר"ן, האט דער רבי געזאגט: "איר קענט קנייטשן מיין ספר ווי אזוי איר ווילט (דאס מיינט איר קענט זאגן אלע פשטים אויף מיינע תורות) בתנאי אז איר זאלט נישט אפטרעטן פון שלחן ערוך"; ווען א מענטש איז מחדש חידושים בתורה אדער ער לערנט פאר הדרכות פאר אינגעלייט אין שלום בית אדער אין חינוך, דארף מען אכטונג געבן אז מען זאל נישט ווערן פארפירט און אוועק גיין פונעם דרך התורה - פון די ווערטער וואס די הייליגע חכמים האבן אונז געלערנט.

דערפאר, אז עס ציט אייך צו הערן שיעורים, און איר שרייבט מיר אז זי איז אן ערליכע פרוי, דארפט איר זיך נישט צוריק האלטן פון גיין הערן אירע שיעורים; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ד, א): "אִינְהוּ חָכְם הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם", ווער איז א חכם? דער וואס לערנט פון יעדן איינעם גוטע זאכן. אזוי ווי דוד המלך זאגט (תהילים קיט, צט): "מִכָּל מְלַמְּדֵי הַשִּׁפְלִית".

וויסן זאלט איר, ווען דער יצר הרע זעט אן ערליכער איד אדער אן ערליכע אידענע, וואס ער איז נישט מצליח זיי אראפ צו ווארפן אין עבירות רחמנא לצלן, קומט ער צום ערליכן איד מיט א צווייטע וועג - ער ברענגט אריין אין אים כל מיני בלבולים און ספיקות וכו', אזוי צעמישט ער אים אינגאנצן. 'עמלק' באטרעפט פונקט ווי 'ספק'. דאס איז זיין גאנצע קונץ, צו נעמען א מענטש וואס פירט זיך אויף ערליך און וואויל, אים צו צעמישן, ער זאל זיך אויפפעסן דאס געזונט און טראכטן א גאנצן טאג: "טו איך גוט?" "טו איך ריכטיג?"

דערפאר דארף א מענטש אסאך בעטן דעם אייבערשטן ער זאל האבן א שטארקע אמונה און נישט לעבן מיט ספיקות ובלבולים; דער הייליגער אריז"ל זאגט אז די ראשי תיבות פון (דברי הימים א כט, ז): "וַיִּבְרַךְ דָּוִד אֶת י"ו" איז "ודאי"; ווען א מענטש איז ביי זיך זיכער אז דער אייבערשטער איז מיט אים, ער איז זיכער אז דער אייבערשטער הערט אים אויס, דעמאלט איז ער זוכה צו דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן, אזוי אויך

פארקערט, ווען א מענטש דאנקט און לויבט דעם אייבערשטן, איז ער זוכה איז ער ווערט זיכער ביי זיך אז ער טוט גוט און אז ער קען אלעס פאררעכטן.

ווען דער רבי האט מגלה געווען דעם "תיקון הכללי", האט דער רבי געזאגט: "דער ערשטער תיקון איז - נישט איבערטראכטן", ווייל דאס איבערטראכטן און זיך אויפעסן צי מען האט גוט געטון צי נישט, דאס צעקלאפט דעם מענטש זייער שטארק.

דארפאר אז איר שרייבט מיר אז עס וועט אייך צו געבן אין לעבן אסאך חיזוק, און ווייזן א וועג ווי אזוי זיך צו דערהאלטן, דארפט איר זיך נישט מבלבל זיין וכו'; אויב איר שפירט אז איר וועט קונה זיין פון די שיעורים וואס די פרוי לערנט וכו', זאלט איר גיין און הנאה האבן.

דער אייבערשטער זאל ענק בענטשן מיט נחת פון אייערע קינדער, ויהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם.

...

~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיין אינגל האט זייער ליב צו הערן אייערע שיעורים, ער פלעגט זיצן שעות און זיך איינהערן דורכ'ן קאמפיוטער, ער האט באקומען ההתלהבות צו לערנען משניות און אויך דער הייליגן רבינ'ס ספרים.

עס איז וויכטיג צו באצייכענען אז די קינדער זעען קיינמאל גארנישט אין קאמפיוטער, פארשטייט זיך אז עס איז נישטא קיין מאויס אדער קליפס א.ד.ג., (אפילו נישט קליפס פון די ישיבה) עס ניצט נאר פאר ארבעט.

אין איינע פון אייערע ענטפערס אויפ'ן וועבסייט האב איך געזען אז איר שרייבט אז קינדער זאלן גארנישט זען אויף א קאמפיוטער, האב איך אויפגעהערט אים צו ווייזן און אים געזאגט ער זאל הערן דורכ'ן טעלעפאן.

מיין שאלה איז וואס איז בעסער, ער זאל זען די שיעורים אויפ'ן קאמפיוטער, אדער בכלל נישט הערן, נאר ווארטן ער זאל ווערן גרעסער, און דעמאלו וועט ער קענען הערן אין דעם.

נאכאמאל א גרויסן גרויסן דאנק!

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת תולדות, כ"ו מר-חשון, שנת תשע"ח לפרט קטן לכבוד מרת ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

עס איז בעסער אז מען ווייזט נישט קליפס פאר קינדער; א קינד'ס מח פארנעמט גאר אנדערש ווען ער קוקט אויפן סקריין (מסך) ווי אן ערוואקסענער מענטש - אפילו כשר'ע זאכן, למשל פארשטעלונגען וואס היימישע מוסדות שטעלן ארויס; דאס אלעס איז גוט פאר ערוואקסענע מענטשן, מה שאין כן - קינדער, בלייבן זייער פאר'מח'ט און פאר'חלומ'ט נאכן קוקן אויפן סקריין. די אלע דרשות וואס מיר לייגן ארויף וכו' וואו מען קען זען שיעורים פון ישיבה וכו' דאס איז נישט פאר קינדער.

דערפאר זאלט איר וויסן אז איר האט זייער גוט געטון אז איר האט אויפגעהערט צו ווייזן פאר אייערע קינדער דרשות פון ישיבה, ווען ער וועט עלטער ווערן וועט ער קענען קוקן דרשות פון ערליכע אידן וכו'.

דער אייבערשטער זאל ענק געבן כוחות צו מחנך זיין אייערע קינדער, ענק זאלן קענען אויפשטעלן ערליכע ליכטיגע אידישע דורות.

ועל כולם תפילה, תפילה, תפילה; טרערן, טרערן, טרערן - דאס איז דער סוד פון געזונט, הצלחה, נחת, פרנסה וכו' וכו'.

...

~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער חשובער ראש ישיבה שליט"א,

מ'האט מיך אנגענומען דאס יאר אלס מלמד אין א נייע תלמוד תורה אין כיתה ז', ב"ה ס'איז זייער א פייער קלאס מיט קינדער פון חשובע היימישע שטיבער, און אויך דער מנהל איז זייער גוט צו מיר, און ער רעספעקט מיין שווערע ארבעט וואס איך לייג אריין אין די קינדער.

איך האב אבער אפאר געציילטע קינדער וואס מאכן מיר זייער שווער, זייער הערן בכלל נישט צו וואס איך רעד צו זיי, נישט פאר שלעכטקייט נאר זיי הערן טאקע נישט, זיי זענען זייער פאר'חלומ'ט און זיי הערן פשוט נישט אז מ'האט גערעדט צו זיי, ביז ווען מ'זאגט אפאר מאל וועקן זיי זיך אויף.

אויך איז דא א קינד, גראדע מיט א גאנץ פיינע קעפל, אבער א גאנצן פארלערנען מאכט ער מיט די הענט כאילו ער שיסט יעצט באמבעס אויף איינעם און ער מאכט די גערודער ווי באמבעס פליען. איך האב געמיינט אנפאנג אז עפעס איז מיט אים נישט אין ארדענונג, אבער איך זע אז ס'פעלט אים ממש גארנישט, ער האט א פיינע קעפל און ביים שפילן איז ער פון די בעסטע, אויך דאס לערנען קען ער שנעל אויפכאפן, אבער אינמיטן פארלערנען פליט ער ערגעץ אוועק ואינגו.

איך האב שוין פרובירט אסאך מיטלען, אבער ס'גייט זייער שווער, ס'קוקט אויס ווי זייער מח איז בכלל נישטא. דער מנהל זאגט אז ס'איז אזוי ביי אסאך קינדער און זיי וואקסן עס אויף שפעטער, אבער מיר שטערט עס זייער שטארק, איך וויל אז יעדער קינד זאל מצליח זיין, איז דא עפעס אן עצה?

א גרויסן יישר כח.

יואל

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויצא, ראש חודש כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד יואל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק אז דו האסט די זכיה צו זיין א מלמד דרדקי, לערנען תורה מיט תינות של בית רבן וואס אויף זייער תורה שטייט די וועלט; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא בתרא ח:): אויפן פסוק (דניאל יב, ג): "וּמְצַדִּיקֵי הָרַבִּים פְּכוּכִים" - אַלּוּ מְלַמְּדֵי תִינוּקוֹת, א מלמד איז צוגעגליכן צו די שטערנס. פונקט אזוי ווי מען קען נישט ציילן די שטערנס פון הימל, אזוי אויך קען מען נישט ציילן די זכותים פון א מלמד וואס לייגט אריין אין קינדער תורה תפילה ויראת שמים. דערפאר זאלסטו זיך זייער מחזק זיין אז דו האסט אזויפיל זכותים אין הימל.

א מלמד דארף גוט עסן און גוט שלאפן אזוי ווי די הלכה איז (יורה דעה סימן רמה, סעיף טו): "וְאִין לְמַלְמֵד לְנֶעוּר בְּלִילָה יוֹתֵר מִדְּאֵי שְׁלֵא יְהִיָּה עֲצָל בְּיוֹם לְלִמּוֹד, וְכֵן לֹא יתְעַנֶּה", א מלמד טאר נישט אויף זיין שפעט ביינאכט, כדי ער זאל נישט זיין מיד; ווייל אויב א מלמד איז מיד, ער איז נישט געשלאפן געהעריג, קען ער שנעל ווערן אויפגערעגט חס ושלום און ער קען צוקומען צו שלאגן וכו', אדער אז א מלמד עסט נישט געהעריג, ער איז הונגעריג, קען ער חס ושלום ווערן אנגעצויגן אויף די קינדער. דערפאר זאלסטו אכטונג געבן צו גיין שלאפן פרי אז דו זאלסט זיין גוט אויסגערוהט וועט דער גאנצער טאג דיר גיין גרינגער.

איך וויל דיר מיטטיילן א שיינע מעשה וואס וועט דיר צוניץ קומען; א מלמד האט זיך אויסגעווענדט פאר זיינס א חבר אז ער האט א פראבלעם, ער ווייסט נישט וואס צו טון מיט זיין כחה, יעדע ערב ראש חודש ווערן די קינדער אזוי שלעכט צו אים, זיי נעמען אים ממש ארויס פון די כלים ביז ער שלאגט זיי, "איך ווייס נישט פון וואו די קינדער ווייסן ווען עס איז ערב ראש חודש; א גאנצן חודש איז אלעס פיין און וואויל ביז עס קומט ערב ראש חודש, דעמאלט ווערן זיי געפערליך צעווילדעוועט וכו'"; דער חבר האט גלייך פארשטאנען אז עפעס גייט פאר מיטן מלמד אליין, נישט מיט די קינדער; פרעגט ער דעם מלמד: "זאג מיר, וואס איז דיין סדר היום יעדן ערב ראש חודש?" זאגט דער מלמד פאר זיין חבר: "יעדן ערב ראש חודש פיר איך מיר אז איך שטיי אויף גאר פרי און איך זאג אויס תהילים, אויך האב איך אן הנהגה נאך פון אלץ בחור צו פאסטן יעדן ערב ראש חודש וכו'", זאגט אים דער חבר: "שוין, דארפסט נישט מער רעדן, האסט שוין אלעס פארציילט; נישט די קינדער זענען די פראבלעם, די קינדער זענען טייערע קינדער, זאגסט דאך אליין אז זיי זענען וואויל א גאנצע חודש, נאר דער פראבלעם איז אז דו פאסט יעדן ערב ראש חודש, און אז מען עסט נישט ווערט מען שנעלער נערוועז וכו'. איך האב פאר דיר צוויי עצות, אדער הערסטו אויף צו פאסטן אזוי ווי די הלכה איז אז א מלמד טאר נישט פאסטן, אדער אויב דו ווילסט נישט אוועק גיין פון דיין מנהג, זאלסטו נעמען א צווייטער מלמד וואס זאל דיר איבער נעמען יעדן ערב ראש חודש".

א מלמד דארף וויסן א כלל, אמת טאקע, עס איז זייער וויכטיג צו גיין אויף שמחות פון משפחה וכו', אבער אזוי ווי יעדער איינער האט דאך געבענטשטע משפחות כן ירבו, עס קומט אויס כמעט יעדע וואך שמחות וכו', דארף א מלמד וויסן אז ער טאר נישט אריין גיין אין כחה אויב איז ער נישט גוט געשלאפן, ווייל מען קען חס ושלום פארשעמען א קינד בלויז ווייל מען איז מיד.

איך האב לעצטנס מיטגעהאלטן א שיינע מעשה מיט א מלמד. די עלצטע כחה ביי אונז אין תלמוד תורה דאווענט שחרית און מנחה צוזאמען מיט די בחורים, איין טאג זע איך ווי א קינד זיצט און קייט גאם בשעת'ן דאווענען, איך טראכט צו מיר: 'איך וויל זען וואס דער מלמד גייט דא טון מיטן קינד וכו'', איך זע ווי דער קינד האלט אין איין קייען די גאם ביז דער מלמד האט דאס באמערקט, דער מלמד האט צוגערופן דעם אינגל, איך טראכט צו מיר: 'וואס קומט יעצט, א פראסק? א שריי?' אבער איך זע ווי דער מלמד רופט אים צו זייער נאנט צו זיך, ער בייגט זיך צו צו זיין אויער, און זאגט אים עפעס. דער קינד גייט ארויס פון שול, ער קומט צוריק אריין כאילו לא הי'. רוף איך צו דעם

קינד, איך פרעג אים: "וואס האט דיין רבי דיר געזאגט שטילערהייט?" זאגט דער קינד: "מיין רבי האט מיר געזאגט, איך זאל ארויסגיין פון שול אויסשפייען מיין גאם און איך זאל אנהייבן דאווענען".

ווען דער מלמד וואלט ווען נישט געשלאפן יענע נאכט, וואלט ער נישט געהאט קיין ישוב הדעת, נאכן רופן דעם קינד וואלט ער אים דערלאנגט א פראסק, אדער א ציפ, אדער א שריי וכו', אבער וויבאלד דער מלמד איז געווען אויסגערוהט און רואיג וכו', האט ער שיינ גערעדט צום קינד. ווען דער קינד גייט גרעסער ווערן און אויפואקסן וועט ער געדענקען אז זיין רבי האט אים ליב געהאט, ער גייט געדענקען ווי שיינ זיין רבי האט גערעדט צו אים, אז זיין רבי האט זיך גערעכנט מיט זיינע געפילן, דער קינד גייט בלייבן אן ערליכער איד. דערפאר, אז דו גייסט צו שמחות, דארפסטו נעמען א צווייטן מלמד זאל דיר איבער נעמען פארן קומענדיגן טאג, אדער זאלסטו אהיים גיין פרי פון די שמחה.

דאס וואס דו פרעגסט אז דו האסט א קינד אין דיין כחה וואס ווערט זייער פארטראכט אינמיטן לערנען, ער מאכט מיט די הענט כאילו ער שיסט מיט א גאן וכו'; דאס קומט פון קוקן מאוויס אדער שפילן געימס אויפן קאמפיוטער וכו'. עלטערן כאפן נישט אז ווען מען געבט פאר א קינד א קאמפיוטער צו שפילן דערויף געימס, נעמט דאס אוועק דעם מח פונעם קינד. ווען דער קינד זיצט אין חדר גייט דער קינד צוריק צו זיין קאמפיוטער, ער ווערט אזוי אריין געטון אין דעם אז ער פארגעסט זיך וואו ער זיצט, ער הייבט אן מאכן מיט די הענט ווי ער האלט א ביקס און ווי ער שיסט. דאס קומט פון קוקן מאוויס וואו מען שיסט וכו', אדער פון געימס וואס מען שפילט אויפן קאמפיוטער.

דערפאר, עלטערן וואס ווילן האבן נחת פון זייערע קינדער, עלטערן וואס ווילן אויפשטעלן א ערליכע שטוב, דארפן אכטונג געבן נישט אריין צו ברענגען אין שטוב א קאמפיוטער א.ד.ג.; ענדערש זאלן די קינדער טאנצן און שפרינגען, אדער שפילן מיט שפילצייג וכו', וואס דאס ציט זיי נישט אוועק זייער מח.

דיין שאלה וואס דו פרעגסט וכו'; קודם איז משמע אז דו פרעגסט וואס דו קענסט טון מיט דעם קינד ווייל ער שטערט דיר וכו', נאכדעם שרייבסטו אז עס טוט דיר וויי ווייל דו ווילסט אז דער קינד זאל מצליח זיין; דאס איז צוויי זאכן - ווען א קינד לערנט נישט, ער איז פאר'חלומ'ט, דאס איז איין זאך. נאכדעם איז דא א קינד וואס שטערט אנדערע - ער שטערט דעם מלמד, ער איז אן עזות פנים, דאס איז א צווייטע זאך.

א מלמד, א מחנך דארף וויסן דעם כלל, אזוי וועט ער מצליח זיין; ווען א קינד שטערט די כּתה, דעמאלט קען נישט דער מלמד ווארטן ווי לאנג די גאנצע כּתה וועט ווערן איבערגעדרייט, נאר מען דארף קנסי'נען דעם קינד וכו'. אבער ווען דער קינד שטערט נישט די כּתה, סך הכל האלט ער נישט מיט די לימודים, אדער ער דאווענט נישט וכו' - דאס איז שוין אן אנדערע מעשה, ביי דעם פאל דארף דער מלמד פרובירן אים צו משחד זיין וכו' נאכאמאל און נאכאמאל, דער מלמד דארף האבן סבלנות. אויב האט דער מלמד שוין פרובירט אלע וועגן, און מיט דעם אלעס זעט ער אז דער קינד האלט נישט מיט די לימודים וכו', דארף דער מלמד טון וואס די הלכה איז (שלחן ערוך יורה דעה, הלכות מלמדים, סימן רמה, סעיף ט): "אֲפִילוּ תִינּוֹק שְׂאִינוּ מִבֵּין לְקָרוֹת, לֹא יִסְלְקוּהוּ מִשֵּׁם", אפילו א קינד וואס פארשטייט נישט וואס מען לערנט, זאל מען אים נישט אוועק שיקן, "אֲלֹא יֵשֵׁב עִם הָאֲחֵרִים, אוֹלַי יִבִּין", ער זאל בלייבן זיצן מיט די קינדער וואס פארשטייט, יא, אפשר וועט ער יא זוכה זיין צו פארשטיין.

דאס איז ווען דער קינד האלט נישט מיט, אבער אז א קינד שטערט די גאנצע כּתה, מען קען נישט אנגיין מיט די לערנען וכו', דעמאלט איז עפעס אנדערש, דעמאלט דארף מען אכטונג געבן ער זאל נישט שטערן.

געווענליך די קינדער וואס מאכן פראבלעמען פאר זייער מלמד, זענען בדרך כלל זייער צעבראכענע קינדער. קיינער קוקט נישט אויף זיי, זיי באקומען נישט קיין שום אויפמערקזאמקייט, זוכן זיי אויף א נישט גוטע וועג מען זאל קוקן אויף זיי, דארפאר זוכן זיי צו שטערן דעם מלמד פון פארלערנען, ווייל דעמאלט איז די איינציגסטע צייט וואס אנדערע קינדער וועלן לאכן צו זיי און זיי וועלן באקומען תשומת לב. ווען מען נעמט אפיר די סארט קינדער, מען רעדט צו זיי פריוואט, זעט מען אז זיי זענען זייער צעבראכענע קינדער, זיי ווילן נישט זיין שלעכט, זיי שטערן נישט להכעיס, זיי טוהן דאס אומוועלנדיג נאר כדי צו געוואונען אביסל אויפמערקזאמקייט.

א קלוגער מלמד נעמט די קינדער וואס זענען חברה לייט אז זיי זאלן אים העלפן, אזוי שפארט ער זיך איין אסאך קאפ וויי. ווייל איינמאל מען געוואונט זיי, דער מלמד האט זיי אויף זיין זייט, דעמאלט טוישט זיך אלעס און זיי זוכן נאר צו זיין מיט זייער רבי אויף איין זייט.

פארשטייט זיך אז אן תפילה ניצט גארנישט, מען קען וויסן אלע עצות, אלע חכמות, אבער אן תפילה, אן דעם אייבערשטן - קען מען גארנישט טון. דערפאר דארף מען אסאך דאווענען צום אייבערשטן מען זאל זוכה זיין צו האבן תלמידים הגונים, אזוי

ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, אות למוד, סימן ע): "צָרִיף לְהַתְּפַלֵּל, שְׂיִזְכֶּה לְתַלְמִידִים הַגּוֹנִים", א מלמד דארף בעטן דעם אייבערשטן ער זאל זוכה זיין צו ערליכע תלמידים, וואוילע תלמידים - ווייל אן תפילה גייט גארנישט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דינע וועגן.

...

~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געזען אז מוהרא"ש שרייבט אין די צוואה אז ווער ס'וועט דרוקן א חלק פון אשר בנחל וועט זיכער האבן א ישועה. זייט דעמאלט האב איך שוין מנדב געווען אפאר מאל פאר די קרן הדפסה צו דרוקן א חלק אשר בנחל, און ב"ה איך האב געזען אפענע ישועות.

איך וויל פרעגן, אזוי ווי איך בין זיך מורא'דיג מחיה מיט די בריוון פונעם ראש ישיבה שליט"א, אויב איז דא אויף דעם אויך די זעלבע הבטחה, אזוי ווי אויף די אשר בנחל?

אויך וויל איך וויסן אויב יעדער מעג עס דרוקן, אדער איז דא אויף דעם זכיות שמורות?

שמעון

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויצא, ראש חודש כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד שמעון נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא"ש זכרונו לברכה שרייבט אין זיין צוואה, ווער עס וועט דרוקן זיינע ספרים בפרט "אשר בנחל", זאגט ער צו א ישועה. געלויבט דעם אייבערשטן, איך האב זוכה געווען צו דרוקן צענדליגער כרכים פונעם ספר "אשר בנחל" בחייו פון מוהרא"ש זכרונו לברכה, איך האב א שטארקע הכרת הטוב פאר די ספרים "אשר בנחל", ווייל איך האב זוכה געווען צו מקורב ווערן דורך "אשר בנחל - חלק כז", וואס איך האב באקומען פון

דעם גרויסן מפיץ הרב החסיד ר' נתן יאקאבאוויטש נרו יאיר. פאריאר האב איך זוכה געווען צו דרוקן "אשר בנחל" אין אידיש, איך האב געדרוקט טויזענט כרכים פון זעקס בענדער, אין דעם איז געדרוקט אלע בריוו וואס מוהרא"ש האט געשריבן אין אידיש - נאנט צו אכט הונדערט בריוו; כמעט אלע טויזענט סעטס האט מען שוין מפיץ געווען. יעצט גיי איך מיטן אייבערשטנס הילף נאכאמאל איבער דרוקן די זעקס בענדער אשר בנחל אין אידיש.

דאס וואס דו פרעגסט אויב די הבטחה וואס מוהרא"ש זכרוננו לברכה האט מבטיח געווען אז ווער עס וועט דרוקן זיינע ספרים וועט זען א ישועה, צי גייט דאס אויך אן אויב מען דרוקט די בריוו וואס דער אייבערשטער האט מיר מזכה געווען צו שרייבן פאר בחורים און אינגעלייט; אודאי גייט אן די הבטחה אויף די בריוו אויך. די תשובות זענען געשריבן פאר בחורים און אינגעלייט וואס דארפן חיזוק און עצות אנצוגיין מיט זייער עבודת השם. איך האב גארנישט מחדש געווען, אלעס איז התחזקות און עצות וואס מוהרא"ש האט אונז געלערנט.

מוהרא"ש פלעגט מיר זאגן נאכן שיעור ליל שישי און נאכן שיעור וואס ער האט געגעבן פאר די בחורים אין ישיבה: "יעצט האסטו געהערט א שיעור, מאך פון דעם הונדערט דרשות פאר די בחורים און אינגעלייט"; געלויבט דעם אייבערשטן אז איך האב שוין זוכה געווען מרביץ תורה זיין פאר קרוב צו פופצן יאר, תשס"ד בין איך געווארן א מלמד פאר בחורים פון דרייצן - פערצן יאר, דאס האט אנגעהאלטן פינף יאר, ביז איך האב געעפענט די ישיבה "תפארת התורה". תשס"ט לפרט קטן האבן מיר געעפענט די ישיבה "תפארת התורה", און יעצט איז געווארן צען יאר וואס דער אייבערשטער האט מיר מזכה געווען צו זיצן מיט בחורים און אינגעלייט פיר און צוואנציג שעה א טאג, זיבן טעג א וואך, צו לערנען מיט זיי וואס איך האב זוכה געווען צו הערן פון מוהרא"ש זכרוננו לברכה ווי ער האט מיט אונז געלערנט די תורות און עצות פון הייליגן רבי'ן.

דאס וואס דו פרעגסט צי יעדער קען דרוקן די בריוו און עס פארשפרייטן, צי עס איז דא ביי דעם "כל הזכויות שמורות"; ניין, אדרבה, ווער עס וויל עס דרוקן ניחו ברכות על ראשו. פארשטייט זיך נאר בתנאי אז ער וועט נישט אראפ נעמען און נישט צולייגן.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן האבן כח אונזער גאנצע לעבן משמש צו זיין דעם הייליגן רבי'ן, פאלגן וואס ער האט אונז געהייסן צו אנטרינקען ביימער (סיפורי מעשיות, מעשה ג), וועלן מיר זוכה זיין צו "לְתִמְנֵן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּנֵי בֶּשֶׁר יִקְרְאוּ

בְּשֶׁמֶךְ", אלע וועלן אנערקענען אז עס איז דא א באשעפער אויף דער וועלט, און עס איז נישט דא קיין שום אנדערע תכלית נאר אים צו דינען. דאס האבן מיר מקבל געווען פונעם הייליגן רבי'ן, וואס דער בעל תפילה האט געזאגט (ספורי מעשיות, מעשה יב): "עס איז נישט דא קיין אנדערע תכלית אויף דער וועלט נאר צו דינען דעם אייבערשטן".

ווען מען האט געפרעגט ר' נתן צי ער איז דער בעל תפילה (פון סיפורי מעשיות מעשה יב), ווייל דער רבי פארציילט דארט אז דער בעל תפילה האט ארויס געגעבן ספרים פון תפילות און דאס געגעבן פאר זיינע לייט זיי זאלן מתפלל זיין אין דעם, און ר' נתן האט דאך ארויס געגעבן דעם ספר "ליקוטי תפילות", האט ר' נתן אויף דעם געענטפערט: "דער רבי איז דער בעל תפילה, און איך בין דער מליץ", ווייל ר' נתן האט מלמד זכות געווען אפילו אויף די ערגסטע מענטש.

וואויל איז פאר די וואס העלפן פארשפרייטן דעם הייליגן רבינ'ס עצות אויף די וועלט, ווער עס וועט העלפן דרוקן די בריוו וועט זיכער האבן א ישועה.

דער גיבור האט געזאגט (סיפורי מעשיות, שם): "איך גיי איינעמען די גאנצע וועלט, און מיין כוונה איז, טאמער וועל איך קענען געפינען דעם מלך מיט זיינע לייט"; אלע בריוו וואס איך ענטפער פאר בחורים און אינגעלייט וכו' איז נאר אריין צו ברענגען אמונה, מיר זאלן זוכן דעם מלך מלכי המלכים, מיר זאלן וויסן אז נאר ער קען אונז העלפן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע דינע ענינים.

...

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיין מאמע איז נפטר געווארען פאר דריי יאר צוריק, מיר זענען צוויי אין די משפחה, ביידע וואוינען אין אן אנדערע שטאט פון מיין טאטע, דעריבער שטעלט זיך אויס אז במשך די יאר איז מיין טאטע אליין.

אויף יום טוב סוכות קומט ער צו מיר יעדעס יאר, אבער יעצט שטעלט זיך אויס אז נאך סוכות בלייבט ער ביי מיר פאר צוויי חדשים, ער איז שוין ביי אונז פון פאר סוכות און בלייבט ביז די קומענדיגע וואך.

מיין טאטע איז נישט קיין לייכטער מענטש, אבער פון דעסוועגען דאך האט מיין ווייב מיר געזאגט פאר צוויי וואכן צוריק אז ברוך ה' מ'האט זיך גוט אן עצה געגעבן. יעצט איז שוין אבער נישט אזוי, און מיין ווייב איז מורא'דיג ברוגז אז איך האב אריינגעלאזט מיין טאטע פאר אזוי לאנג. דער אמת איז אז איך האב אים

נישט אריינגעלאזט, ער האט מיר פשוט מודיע געווען פאר ווי לאנג ער קומט, און דאס איז עס; און איך בין נישט מסוגל אים צו זאגן אז ער זאל נישט קומען, ווייל ער וועט עס נעמען זייער שווער, און איך ווייס נישט אויב ס'וועט העלפען.

למעשה איז מיין ווייב זייער ברוגז אויף מיר, קען מיר דער ראש ישיבה געבן אן עצה וואס צו טון?

א גרויסן ישר כח

אפרים

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א :

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויצא, ראש חודש כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד אפרים נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק אז דו האסט אריין גענומען דיין פאטער צו דיר אין שטוב, מען קען זיך גארנישט פארשטעלן ווי גרויס איז די מצוה פון כיבוד אב ואם; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (קידושין ל:): "שְׁלֹשָׁה שְׁתַּפִּין הֵן בְּאָדָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָביו, וְאִמּוֹ, בְּזִמְן שְׂאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָביו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעְלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאִילוֹ דְרַתִּי בִּינְיָהֶם וְכַפְדוֹנֵי", דריי שותפים איז דא אינעם מענטש - דער אייבערשטער, טאטע און מאמע; ווען א מענטש איז מכבד זיינע עלטערן, זאגט דער אייבערשטער: "איך קום וואוינען צווישן אייך, און איך רעכן דאס אזוי ווי איר זענט מיר מכבד".

דערפאר זאלסטו זיך פרייען אז דו קענסט מקיים זיין אזא גרויסע מצוה צו העלפן דיין טאטע, בפרט ווען ער איז געבליבן איינער אליין ה' ירחם. אין דעם זכות וועט דער אייבערשטער העלפן, אז דו וועסט זוכה זיין צו זען נחת ביי דיין קינדער, דער אייבערשטער וועט רוען ביי אייך אין שטוב, און ווען עס איז דא השראת השכינה ווערט ליכטיג אין שטוב.

דאס וואס דיין ווייב האט ביים אנהייב זיך געפריידט און יעצט איז זי ברוגז וכו'; וויסן זאלסטו אז א פרוי דארף גארנישט, א פרוי וויל גארנישט; א פרוי ווייל איין זאך - א מאן, אויב האט זי א מאן, דאס הייסט דער מאן העלפט איר, דער מאן געבט איר גוטע ווערטער, דער מאן הערט איר אויס, דער מאן האט מיטלייד מיט איר, זי שפירט ווי זי האט איינעם וואס זארגט פאר איר וכו', דעמאלט דארף זי שוין גארנישט, זי איז גליקליך

און צופרידן, זי וועט זיך קיינמאל נישט אפרעדן וכו'. אויב האט זי נישט קיין מאן, דאס הייסט, זי האט א מאן אבער דער מאן דארף איר נישט, דער מאן דארף איר נאר אויף אזויפיל אז זיינע חברים זאלן אים נישט טשעפען אז ער איז א גרוש וכו', אבער חוץ מזה האט ער נישט מיט איר קיין שום עסק וכו', דאן וועט זי ברוגז ווערן אויף אים יעדן טאג אויף א צווייטע זאך.

עס איז דא א מעשה וואס די וועלט פארציילט, עס איז געקומען אן איש מכובד א גאסט אין בית המדרש, עס איז געווען שבת ראש חודש, דער גאסט איז געווען א שיינער בעל תפילה, ער האט געווארט מען זאל אים מכבד זיין מיט 'קבלת שבת', למעשה האט מען צוגעשיקט א צווייטן. אים האט דאס בכלל נישט געשמעקט, ער האט געטראכט צו זיך 'מן הסתם ווילן זיי מיר צושיקן צו שחרית', ער האט זיך געטרייסט מיט דעם, אז ער גייט מארגן אראפלייגן א שיינעם ממקומך און א שיינעם הלל, למעשה האט מען אים נישט צוגעשיקט צו שחרית, קיין עליה האט ער אויך נישט באקומען, אבער ער האט געטראכט 'זיכער וועט מען מיר צושיקן צו מוסף', ווען ער האט געזען אז ביי מוסף האט מען אויך צוגעשיקט א צווייטן האט ער געפלאצט! עס קומט הויכע שמונה עשרה, דער שליח ציבור האט בטעות אנגעהויבן 'תכנת שבת' אנשטאט 'אתה יצרת', דער גאסט האט אנגעהויבן שרייען: "נא! נו! אתה יצרת!" אויפן וועג אהיים טראכט ער צו זיך 'הלואי ווען איך קען ווען זאגן וואס ליגט אונטער דאס שרייען "נו! נא! אתה יצרת".'

ווען א פרוי באקומט נישט פון איר מאן קיין אנערקענונג, דער מאן רעכנט זיך נישט מיט איר, ער רעדט נישט שייך צו איר וכו' וכו', ווען די פרוי שרייט: "נו! נא!" דעמאלט ווייסט מען גלייך אז עפעס ליגט אונטער דעם "נו!" עפעס ליגט אונטער דעם "נא!"

דערפאר בעט איך דיר זייער, דו זאלסט אכטונג געבן צו מכבד זיין דיין ווייב; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סוטה יז.): "אִישׁ וְאִשָּׁה - זָכוּ שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן", ווען מען לעבט בשלום דעמאלט איז מען זוכה אז די שכינה איז אין שטוב, ווייל דער אייבערשטנס נאמען איז שלום (שבת י.).

זע צו באנייען דיין צוגאנג אין שטוב; פון איין זייט זאלסטו ווייטער מכבד זיין דיין טאטע און אים האלטן אים אין שטוב, דאס וועט דיר ברענגען ישעות. אויך איז זייער וויכטיג פאר חינוך אז די קינדער וואקסן אויף מיט א זיידע, די גאנצע שטוב דריידט זיך ארום דעם זיידן, מען העלפט אים, מען טראגט אים, מען לערנט מיט אים

וכו'. פון דער אנדערער זייט זאלסטו זייער אכטונג געבן אויף דיין ווייב איר צו געבן גוטע ווערטער און ליכשאפט, וועסטו זוכה זיין צו נחת פון דייע קינדער. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב אלעמאל געהאט א געפיל צו לערנען דעם רבינ'ס ספרים, איך געדענק אפילו ווען אלס בחור האב איך געהאט חברים וואס פלעגן מיר אנשרייען אז מען טאר עס נישט לערנען, ווען איך האב זיי געווין אז אין ויואל משה ווערט געברענגט א מימרא פון רבי'ן, האבן זיי מודה געווען אז ליקוטי מוהר"ן מעג מען לערנען אבער אלע אנדערע ספרים נישט, ווייל דער רבי האט עס קיינמאל נישט געשריבן אדער געזאגט.

למעשה ווייס איך אז זיי זענען נישט גערעכט, אבער עס איז מיר געבליבן א קליינע פראצענט אז אפשר יש דברים בגו. איך האב אלעמאל אוועקגעשטיפט די ספיקות.

לעצטנס האב איך געלערענט א שטיקל חיי מוהר"ן ווי דער רבי שרייבט זייער שארף אקעגן ספרי חקירות, און עס זעט חס ושלום אויס ווי א פגיעה אינעם הייליגן רמב"ם, דער רבי זאגט דארט שעויות בזה עוותים שאין כמותם, דבריו הם נגד התורה, אוי לעינים שכך רואות וכו'. ווען איך האב דאס געלערנט, איז מיר צוריק געקומען די ספיקות אז אפשר האט טאקע דער רבי נישט געזאגט די אלע זאכן. איך ווייס אז אלעס וואס די רבי האט געזאגט איז זיכער קודש, אבער ווי קען זיין אז די רבי האט געזאגט אזוינס אויפ'ן הייליגן רמב"ם? עס עגבערט מיר שוין אפאר וואכן די קשיא, און עס מאכט מיר טראכטן אז אפשר איז עס טאקע נישט פון רבי'ן.

איך האף אז דער ראש ישיבה וועט מיר קענען אביסל אויסקלארן.

א יישר כח

משה

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויצא, ראש חודש כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד משה נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער הייליגער רבי האט אונז איבערגעלאזט פינף ספרים: ליקוטי מוהר"ן, שיחות הר"ן, חיי מוהר"ן, ספר המידות און סיפורי מעשיות; אלע תורות און שמועסן וואס מיר האבן פון רבי'ן האט ר' נתן געשריבן. דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן שע): "מען דארף דאנקען ר' נתן, ווייל אן אים וואלט נישט געבליבן פון מיר קיין בלעטל שמות", דערפאר איז זייער נאריש צו הערן וואס מענטשן זאגן, ליקוטי מוהר"ן יא, אנדערע ספרים נישט, ווייל אלעס האט דער זעלבער תלמיד געשריבן.

די אלע וואס זאגן נאך בשם דעם רבי'ן זכותו יגן עלינו מסאטמאר אז ער האט נישט געהאלטן פון לערנען די ספרים פון הייליגן רבי'ן, קיינער פון זיי האט נאך נישט דורכגעלערנט איין מאל דעם ספר הקדוש ויואל משה. אויך דו וואס דו שרייבסט מיט אזא בקיאות אז אין ויואל משה ברענגט ער נאר אראפ פון ליקוטי מוהר"ן, האסטו אפילו נישט גענומען די מיה עס נאכצוקוקן. פרעג איך דיר, מיט וואס ביסטו א חסיד פון סאטמאר'ער רבי'ן אז דו האסט נאך נישט דורכגעלערנט דעם ויואל משה? סתם נאכזאגן מימרות אויפן רבי'נס נאמען, וואס דער זקן האט צו דערציילן און וואס דער נאר האט צו זאגן, מיט דעם ווערט מען נישט קיין חסיד.

נישט נאר פון רבי'נס ספרים ברענגט דער רבי זכותו יגן עלינו מסאטמאר אראפ אין זיינע ספרים, נאר אפילו פון ספר 'כוכבי אור', דאס איז שוין פון שפעטערדיגע תלמידים, דאס האט ר' אברהם ב"ר נחמן זכרוננו לברכה צוזאמגענומען, שמועסן און מעשיות פונעם הייליגן רבי'ן וואס ער האט געהערט פון זיין טאטן ר' נחמן טולטשינער זכרוננו לברכה, דאס האט אויך דער רבי מסאטמאר זי"ע דורך געלערנט. דאס וואס ער הייבט אן "ובליקוטי מהר"ן מברסלב, במשלים שלו, סימן ד", מיינט ער נישט דעם ספר ליקוטי מוהר"ן, נאר דעם ספר כוכבי אור (עין ויואל משה מאמר ישוב ארץ ישראל סימן ק"ג). אויך ברענגט דער רבי אראפ צוויי מאל פון שיחות הר"ן; איינמאל ברענגט ער אראפ שיחות הר"ן סימן לה, נאכדעם פון סימן ר"כ, און ער פירט אויס אויפן רבי'ן בזה הלשון: "וזה ענין של רוח הקודש שראה מה הגיע אלינו בעיקבא דמשיחא", אז דער שמועס וואס רבי האט געשמועסט מיט אנשי שלומינו, ווי אזוי עס וועט אויסזען פאר משיח וועט קומען, אז עס וועט אראפ קומען אפיקירסות אויף דער וועלט וכו', איז געווען א ממש א רוח הקודש אויף אונזער דור, וואס עס האט ווירקליך פאסירט מיט אונזער דור וכו', עיין שם.

אויף דיין צווייטע שאלה וואס דו פרעגסט, אז דו האסט געזען אין ספר חיי מוהר"ן (סימן תח, תט) וואו דער רבי שרייבט אז מען זאל נישט לערנען דעם ספר "מורה נבוכים", ווייל מען קען צוקומען צו האבן קשיות וספיקות באמונה; עס וואנדערט מיר וואו דו

האסט געלערנט, וואסערע חינוך דו האסט באקומען. איך בין א סאטמאר'ער תלמיד, אין חדר האב איך שוין געוואוסט פון מיינע מלמדים, זיי האבן נאכגעזאגט פון אלע תלמידי בעל שם טוב זכותם יגן עלינו און פון אלע פריערדיגע צדיקים זכרונם לברכה, אז זיי האבן נישט געהאלטן מען זאל לערנען ספרי חקירה, אפילו די ספרים וואס גדולי ישראל האבן מחבר געווען.

חס ושלום צו זאגן אז דער רבי האט געקריגט אויפן רמב"ם, אדרבה דער רבי האט מורא'דיג מפליא געווען דעם רמב"ם, דער רבי האט געזאגט אז ווען משיח וועט קומען וועט מען פסק'נען אזוי ווי דער רמב"ם. דער רבי האט נאר געזאגט, מען זאל נישט לערנען דעם ספר מורה נבוכים און אויך אין אנהייב ספר יד החזקה וואו ער ברענגט אראפ חקירות, ווייל עס איז זייער טיפע סברות - עמוק עמוק מי ימצאנו, מען וועט נישט פארשטיין די תירוצים נאר בלייבן מיט די קשיות, אזוי וועט מען ווערן א גרויסער אפיקורס און לייקענען אין אלעס רחמנא לצלן. נישט נאר דער רבי האט געזאגט מען זאל נישט לערנען דעם ספר מורה נבוכים, נאר אסאך צדיקים האבן זייער מזהיר געווען מען זאל נישט לערנען דעם ספר מורה נבוכים, אזוי אויך וואו ער רעדט באופן של חקירות, ווייל מיר האבן קליינע מוחות, מיר פארשטייען נישט אלעס, מיר וועלן בלייבן מיט די קשיות, און אריין פאלן גרינגערהייט אין כפירות ואפיקורסות. אבער חס מלהזכיר צו זאגן אויפן רבי'ן אז ער האט גערעדט אויפן רמב"ם, דער רבי האט בפירוש געזאגט (חיי מוהר"ן, שם) אז מיטן ספר "יד החזקה", האט דער רמב"ם גוט געמאכט.

עס איז באוואוסט דער סיפור, אז דער הייליגער ישמח משה זכותו יגן עלינו האט געבעטן דעם אייבערשטן אז ער וויל זוכה זיין צו די יראת שמים וואס די תנאים און אמוראים האבן געהאט, האט מען אים מודיע געווען אז ער וועט דאס נישט קענען אויסהאלטן, האט ער געבעטן ער וויל די יראת שמים פון די גאונים, האט מען אים געענטפערט די זעלבע זאך, אז עס איז נישט מעגליך, האט ער געבעטן ער וויל כאטש האבן די יראה וואס דער רמב"ם האט זוכה געווען צו האבן, האט מען אים דאס נאכגעגעבן, און דער הייליגער ישמח משה האט זיך אנגעפאנגען צו טרייסלען און זיך ווארפן מיט א שרעקליכער פחד און ציטער, ביז ער האט געבעטן מען זאל דאס אוועק נעמען פון אים.

ווען דער רבי זכותו יגן עלינו מסאטמאר איז געווען אין ארץ ישראל ביים קבר פונעם רמב"ם האט ער דארט דערציילט די מעשה, און אויסגעפירט: "שטעלט אייך פאר ווי גרויס דער רמב"ם איז געווען, וואסערע יראת שמים ער האט געהאט, אז דער

הייליגער זיידע דער ישמח משה האט דאס נישט געקענט אויסהאלטן, וואס זאלן מיר זאגן".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א

איך ווייס אז מיין בחור האט א סמארטפאון, נישט מיין בכור נאר דער צווייטער. צו פארשטיין ווי שטארק אויפגערעגט איך בין, וועל איך אייך זאגן אז איך וויל אים ממש הרג'נען, איך וויל אריינלייגן סם אין זיין עסן. וואס טו איך?

יישר כח.

אפרים

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ג' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד אפרים נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך זע דיין צער וואס דו גייסט אריבער אז איין זון איז דיר שוין ארויס געפאלן פון דינע הענט, יעצט זעסטו ווי דיין צווייטע זון גייט אוועק פון דיר; וויסן זאלסטו אז ווען א מענטש האט א צרה אין שטוב, דארף ער אכטונג געבן אז עס זאל נישט ווערן פון די צרה - צרות צרורות... למשל, ווען עלטערן זעען ווי א קינד גייט אראפ פון וועג, דארף מען זייער אכטונג געבן נישט צו פארלירן וועגן דעם קינד - נאך קינדער, מען דארף זיך האלטן מיט אלע כוחות נישט אריין צו פאלן אין מרה שחורה, ווער רעדט נאך פון באשולדיגן איינער דעם צווייטן. דער מאן זאגט אז דאס האט פאסירט צוליב זיין ווייב, ווייל זי איז געווען צו ווייעך צום קינד, די ווייב זאגט אז דאס האט פאסירט צוליב איר מאן, ווייל ער איז געווען צו שטרענג צו אים וכו', וואס פאסירט? די גאנצע משפחה צעפאלט.

ליידער הער איך זייער אסאך פון בחורים וואס פארציילן מיר אז זיי האבן נישט קיין שטוב; זייער טאטע איז שוין נישט דער אלטער טאטע, די מאמע איז שוין נישט די ווארעמע מאמע פון אמאל. זייט איינע פון די ברודערס האבן אוועק געגליטשט האבן מיר אלעס פארלוירן, מען באשולדיגט זיך אליין, אדער באשולדיגט איינער דעם צווייטן, און דאס קען גורם זיין צו פארלירן א גאנצע שטוב השם ישמרנו.

דו שרייבסט מיר אז דו ביסט אזוי ברוגז אויף דיין זון אז דו ווילסט אים פאר'סמ'ען; וויסן זאלסטו אז דער הייליגער באר מים חיים זכותו יגן עלינו האט געהאט א זון וואס איז אראפ פון אידישע וועג רחמנא לצלן, מיט דעם אלעם פלעגט דער הייליגער באר מים חיים אים געבן עסן, קליידער און אים געהאלטן אין שטוב וכו'. יעדן ציפרי ווען דער הייליגער באר מים חיים זכותו יגן עלינו איז אויפגעשטאנען, האט ער געזאגט פארן באשעפער: "רבנו של עולם, קוק וואס איך טו מיט מיין זון, אפילו ער פירט זיך נישט אויף אזוי ווי עס דארף צו זיין, דאך געב איך אים עסן און אלע זיינע הצטרכות'ער. איך בין נאר א בשר ודם, איז דאך זיכער אז דו רבנו של עולם, וואס דו ביסט דער אב הרחמן, טוב ומיטב, ורב חסד, זאלסטו זיכער העלפן אידישע קינדער מיט אלעס וואס זיי דארפן, אפילו זיי פירן זיך נישט אויף אזוי ווי עס דארף צו זיין".

מיט דעם טייטשט דער הייליגער רבי מאיר'ל מפרמישלאן זכותו יגן עלינו (דברי מאיר, פרשת תולדות) דעם פסוק (בראשית כה, כח): "וַיֵּאָהֵב יַצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צִיד בְּפִיּוֹ"; ווי קען מען זאגן אויף יצחק אבינו אז ער האט ליב געהאט עשו הרשע? זאגט ער, אז יצחק אבינו האט דאס געטון, נאר "כִּי צִיד בְּפִיּוֹ", ער זאל קענען מיט דעם מנצח זיין דעם אייבערשטן, ער האט געזאגט: "רבנו של עולם, קוק ווי איך געב פאר עשו וואס ער דארף, איך האב אים ליב אפילו ער גייט נישט בדרך הישר, זאלסטו אודאי העלפן אידן מיט וואס זיי דארפן, אפילו זיי פירן זיך נישט אויף ווי עס דארף צו זיין", עיין שם. זעט מען ווי אזוי צדיקים האבן זיך געפירט מיט זייערע קינדער ווען זיי זענען נישט געגאנגען בדרך הישר.

דער רבי האט געהאט א תלמיד ר' נפתלי זכרונו לברכה, ער איז געווען פון די צוויי עדות וואס דער רבי האט גענומען פארן תיקון הכללי. וואס דער רבי האט מבטיח געווען: "ווען איך וועל אוועקגיין פון דער וועלט און מען וועט קומען אויף מיין ציון, געבן א פרוטה לצדקה לזכותו און זאגן די תיקון הכללי, אפילו דער מענטש זאל זיין זייער א גרויסער בעל עבירה, וועל איך אים מתקן זיין און אים א טובה טון; ביי די פיאות וועל איך אים ארויס ציען פון שאול תחתית".

דער ר' נפתלי האט געהאט א זון וואס איז ארויס לתרבות רעה רחמנא לצלן, פלעגט ר' נפתלי גיין יעדן טאג צום ציון און מתפלל זיין אז דער זון זאל שטארבן, און תפילה האט דאך א גרויסן כח, און זיין זון איז טאקע געשטארבן. ווען ר' נתן זכרוננו לברכה האט דאס געהערט, האט ער געזאגט פאר זיין חבר ר' נפתלי: "נפתלי, איך פארשטיי דיר נישט, אז דו האסט א כח פון דאווענען, פארוואס האסטו געבעטן ער זאל שטארבן, וואלסט געדארפט בעטן ער זאל תשובה טון, וואלט ער זיך צוריקגעקערט צום אייבערשטן". זעט מען פון די מעשה, אז אנשטאט מען זאל זיך וועלן הרגענען אדער הרגענען דעם קינד, איז דא א בעסערע וועג - דאווענען צום אייבערשטן אז ער זאל תשובה טון און זיך צוריק קערן צום אייבערשטן.

דערפאר טייערער ברודער, שטארק דיר; טראכט נישט קיין נארישע מחשבות ווי אזוי דו קענסט חס ושלום פטר'ן דיין זון, איך ווייס אז דיין צער איז זייער גרויס און מען קען דאס נישט אויסהאלטן, אבער מיר האבן א גרויסע באשעפער וואס ער פירט דער וועלט, מיר פארשטיין נישט דרכי המקום ברוך הוא, מיר דארפן נאר מתפלל זיין צו אים. ווען מען בעט אים העלפט ער, מען דארף נאר האבן אסאך סבלנות נישט אויפצוהערן בעטן. דער אייבערשטער זאל העלפן אז דינע קינדער זאלן תשובה טון און דו זאלסט האבן נחת פון זיי און פון אלע קינדער.

...

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א

איך בין כמעט זיכער אז מיין בחור האט ליידער א סמארטפאון, יעצט מיין בחור האט צוויי חברות מיט וועמען ער לערנט יעדן טאג, אבער ס'איז דא מחנכים וואס זאגן אז דאס לערנען איז גארנישט ווערד ווי לאנג ער ווארפט נישט אוועק זיין טעלעפאן, איך האלט אבער אז ער זאל יא כאטש אריינכאפן ווי מער תורה און קדושה, איך וויל וויסן וואס דער ראש ישיבה האלט וועגן דעם.

ישר כח.

אפרים

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויצא, ג' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד אפרים נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וויסן זאלסטו אז מיר האבן אין אונזער דור א צרה וואס רופט זיך "אינטערנעט", דאס האט שוין חרוב געמאכט זייער אסאך אידישע שטובער. דאס ברענגט אז מען זאל אראפפאלן אין עבירות, פארלירן די אמונה און יראת שמים רחמנא לצלן. א איד טאר נישט האבן ביי זיך אין שטוב א קאמפיוטער, אדער סיי וואסערע כלי וואס מען קען זיך מחבר זיין צום אינטערנעט, ווייל ביים סוף וועט ער אלעס פארלירן וכו', ער וועט זיך גט'ן און בלייבן אן גארנישט.

דער ס"מ האט זיך געטראפן א גרינגע וועג ווי אזוי ער קען אראפ ווארפן אידישע קינדער, בחורים און מיידליך, גרינגערהייט; אנשטאט דארפן ארבעטן טאג און נאכט זיי צו שלעפן אויף נישט גוטע פלעצער, האט ער היינט א גרינגע וועג, דער בחור קויפט זיך א סמארטפאון אדער א טעבלעט וכדומה לזה, דארף ער שוין נישט גיין אין ערגעץ. ער זיצט ביי זיך באהאלטן און קוקט דארט אפ אלע שמוץ וואס איז דא אויף דער וועלט רחמנא לצלן. אין אנהייב זעט עס אויס זייער גוט, עס גלאנצט און עס שמייכלט צום בחור, אבער ווען מען בייסט אריין אין דעם, מען קוקט אפ אלע עבירות, ווערט דער בחור זייער צעקלאפט און צעבראכן, ער וועט פרובירן אלעס אויף דער וועלט אבי צו ווערן פרייליך, אבער גארנישט קען צוריק פרייליך מאכן וכו' ווען מען האט שוין פוגם געווען בפגם הברית רחמנא לצלן.

די סיבה פארוואס זייער אסאך בחורים ווערן אריין געשלעפט אין דראגס (סמים) איז, ווייל זייער לעבן איז זיי נמאס, זיי שפירן ביי זיך טעם מיתה, אפילו זיי זעען אויס פון אינדרויסן ווי עס פעלט זיי גארנישט, אבער אינעווייניג זענען זיי זייער מיואש, דאס מאכט זיי לויפן צו דראגס (סמים) ביז זיי ווערן פון דעם קראנק השם ישמרינו.

קייער פארשטייט נישט די צער וואס בחורים גייען אריבער, די עלטערן איז דאך אפגערעדט אז זיי פארשטייען נישט די צער פון בחורים און מיידלעך, ווי שטארק זיי ווילן חתונה האבן, זיי ווילן נישט זיין אליין, זיי ווילן אנהייבן זייער לעבן; נאר אפילו סתם מענטשן, ווען זיי זעען ווי א בחור הייבט אן זיך אנטון מאדנע, ער פירט זיך אויף אנדערש ווי אלעמען, ווייסט מען נישט וואס דער פשט איז, ווען דער פשט איז זייער פשוט - זיי ווילן זיין פרייליך, אבער עס נאגט זיי, עס פייניגט פון אינעווייניג, דערפאר טוהן זיי די אלע זאכן.

וואס איז יא דער עצה? דער רבי געבט אונז א עצה, א גרינגע עצה, א זיסע עצה; דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן יט): "אפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדושה מאד, שגלגלו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות חס ושלום רחמנא לצלן", אפילו א מענטש וואס איז זייער ווייט פון קדושה, ער טוט עבירות רחמנא לצלן און ער ליגט שוין אין שאול תחתית, "אף על פי כן, הפתח של התורה גדול כל כך, עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלום, ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק, ללמד בכל יום יום כך וכך, יהיה איהו שיהיה, בנדאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי פתח התורה גדול מאד", אויב וועט ער זיך מאכן א קביעות צו לערנען יעדען טאג "כך וכך" וועט ער סוף כל סוף ארויס גיין פון זיין בלאטע, ווייל די כח פון תורה איז אזוי גרויס אז עס נעמט ארויס דעם מענטש פון זיין שלעכטס.

ווען דער רבי האט דאס געזאגט האט ר' נתן געפרעגט דעם רבי'ן (חיי מוהר"ן, סימן תקעג): "צ"י תורה קען אויך העלפן אזא איינעם וואס איז אראפ געפאלן אין די עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, האט דער רבי אים געענטפערט: "דו ווייסט ווי גרויס דער כח פון תורה איז? תורה איז העכער פון אלעס; אפילו א מענטש האט פוגם געווען אין פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן, אויב דער מענטש וועט יעדן טאג לערנען תורה, ער וועט האבן א קביעות צו לערנען 'כך וכך', וועט ער ווערן אן ערליכער איד; זעט מען אז תורה קען יעדן איינעם העלפן, און יעדן צוריק ברענגען צום אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע דייע ענינים.

...

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

א גרויסן יישר כח פאר אלע שיעורים, התחזקות, שלום בית, מיד מאכן לערנען יעדן טאג און נאכדערצו אינדערהיים, מיין ווייב קוקט מיר מורא'דיג ארויף!

איך בין אזוי צובראכן, איך האב פארלוירן מיין דשאב. נעכטן האט עס ממש געפלאצט! דא מיט מיין ווייב וואס מ'האט געטראפן ביי איר א געוויקס רח"ל, און איך ווייס נישט וואס צו טון...

איך וויל מיר נישט אפרעדן, אבער איך שטיק זיך. איך האב נישט דערציילט פאר מיין ווייב אז איך האב פארלוירן מיין דזשאב ווייל איך ווייס ס'נישט גוט. אפשר קען מיר די ראש ישיבה געבן חיוזן...

א גרויסן יישר כח פאר אלעס!!!

תלמידך יואל

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויצא, ד' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד יואל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער אייבערשטער זאל העלפן דיין ווייב זאל האבן א רפואה שלימה בתוך שאר חולי ישראל, אויך זאלסטו האבן פרנסה בריווח.

חכמינו זכרונם לברכה פארציילן (תענית ה.) אין די צייטן פון רבי שמואל בר נחמני איז געווען א מגיפה, מענטשן זענען געשטארבן. אין די זעלבע צייט איז געווען א שווערע הונגער, עס האט נישט גערעגנט א גאנץ יאר, עס איז נישט געווען וואס צו עסן; האבן די מענטשן געטראכט: 'וואס טוט מען דא, אויף וועלכע צרה זאל מען בעטן דעם אייבערשטן, חז"ל זאגן דאך (שם): "לא מְצַלִּינָן אֶתְרַתִּי", מען קען נישט מתפלל זיין אויף צוויי צרות? !' האבן זיי געזאגט: 'וועלן מיר בעטן דעם אייבערשטן אז די מגיפה זאל זיך אפשטעלן, ווייל דאס איז א ערגערע צרה, און מיר וועלן דארפן ליידן פון די הונגער'. האט רבי שמואל בר נחמני געזאגט: "ענדערש זאל מען בעטן דעם אייבערשטן אז די הונגער זאל זיך אויפהערן, וועט זיך אטאמאטיש די מגיפה אויפהערן, 'דְּכִי יְהִיב רַחֲמָנָא שׁוֹבְעָא', ווייל ווען דער אייבערשטער געבט עסן - 'לְחַיֵּי הוּא דְּיְהִיב', געבט ער עס פאר לעבעדיגע מענטשן, נישט פאר טויטע".

ווען איך פלעג לערנען די גמרא איז מיר אייביג שווער געווען, פארוואס קען מען נישט בעטן דעם אייבערשטן אויף צוויי צרות, דער אייבערשטער איז א כל יכול, דער אייבערשטער קען אלעס טון, פארוואס זאגן חז"ל "לא מְצַלִּינָן אֶתְרַתִּי", אז מען מאכט נישט קיין יום תפילה אויף צוויי צרות? ! האב איך געהערט א שיינער פשט פון ר' יצחק שליט"א. ווען א מענטש האט צרות, פאלט אריין אין א יאוש, דער מענטשנס' מח קען נישט פארנעמען אפאר פראבלעמען אויף איינמאל, דערפאר זאגן חז"ל אז ווען עס איז דא מער ווי איין פראבלעם זאל מען נישט מאכן א יום תפילה אויף אלע פראבלעמען צוזאמען, ווייל דאס וועט נאר אריין ווארפן דעם מענטש אין א יאוש, ער וועט דערשראקן און פארלוירן ווערן, ענדערש זאלן מען צעטיילן די פראבלעמען, זען יעדע פראבלעם עקסטער ווי אזוי מען קען דאס באהאנדלען, וועט דער מענטש שוין נישט

זען פאר זיך א בארג מיט פראבלעמען, ער וועט ווערן פול מיט האפענונג זעענדיג אז איין טאג וועט ער ארויס גיין דערפון.

אודאי קען דער אייבערשטער העלפן אויף סיי וואסערע פראבלעם, און ער קען העלפן אסאך פראבלעמען, נאר מען רעדט צום מענטש: "דו בעט נישט אויף אפאר זאכן, ווייל דאס וועט דיר אריין ווארפן אין א פאניק וכו', מען זאל נישט טראכטן פון אלע פראבלעמען אויף איין מאל, ווייל דאס וועט דיר נאר צעברעכן".

דערפאר בעט איך דיר זייער, פארליר דיך נישט, לאמיר צונעמען יעדע זאך באזונדער. בנוגע דיין ווייב, צי מען זאל איר אפערירן וכו'; יעדעס מאל ווען מען דארף אריבערגיין אן אפעראציע איז גוט צו פרעגן צוויי דריי דאקטורים, נאכדעם זעט מען וואס מען האט צו טון. דערפאר זאלסטו זיך נאכפרעגן ביי עטליכע דאקטורים, אזוי וועסט ארויס קומען קלאר וואס מען האט צו טון.

איין זאך געב אכטונג - פארליר דיך נישט; בפרט יעצט דארפסטו זיין דער העלד אין שטוב, ווייל ווי דערשראקן דו ביסט, איז דיין ווייב אסאך מער דערשראקן, זי ווארט אויף דיין חיזוק, זי קוקט אויף דיר ווי אזוי דו רעאגירסט, אז דו וועסט צוזאמברעכן וועט זי אודאי ווערן א שברי כלי. זיי איר מחזק אז זי וועט ארויס קריכן פון דעם, זאג איר אז אלעס איז דער אייבערשטער, און עס וועט זיכער ארויס קומען פון דעם נאר גוטס.

ובנוגע דיין פרנסה; עס איז נישט עק וועלט אז מען האט דיר אפגעזאגט פון דיין ארבעט, דער אייבערשטער וואס ער איז דער "זון ומפרנס לכל", ער האט פאר דיר אנגעגרייט א בעסערע פרנסה, א בעסערע ארבעט; דו וועסט נאך זען ווי שיין דער אייבערשטער וועט אויספירן מיט דיר, א מענטש ווייסט גארנישט, א מענטש ווייסט נישט וואס גייט זיין מיט אים אין די קומענדיגע מינוט, מיר דארפן גלייבן אז אלעס איז דער אייבערשטער, ער פירט דער וועלט בחסד וברחמים, און אז מען האט דיר ארויס געשיקט פון דיין ארבעט וועסטו טרעפן א צווייטע פרנסה.

דער אייבערשטער זאל העלפן דיין ווייב זאל זיין געזונט און שטארק, און דו זאלסט האבן פרנסה בריווח. בקרוב זאלסטו מיר שרייבן די ניסים וואס דער אייבערשטער וועט טון מיט דיר.

...

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיין מאן בעט מיר שוין א שטיק צייט אז ער וויל קוקן מיט מיר צוזאמען א מאווי פילם (אינדערהיים). א לאנגע צייט צוריק פלעגן מיר דא דארט קוקן מאוויס, איך בין אלץ געווען אומבאקוועם דערמיט אבער איך האב געטראכט אז מיר זענען נאך יונג און מיר האבן נאכנישט קיין שטוב מיט קינדער. אויך האב איך אביסל מורא געהאט זיך ארויסצושטעלן קעגן מיין מאן. איך האב געטראכט אז בעסער זאל ער קוקן מיט מיר צוזאמען אינדערהיים ווי איידער ארויסגיין מיט פרעמדע אין א טיאטער... אויך האב איך געטראכט ער וועט דאס אויסוואקסן.

למעשה ביזדערווייל זענען מיר אריבער אסאך שווערע צייטן אין די שלום בית. מיר זענען אין טעראפי, און איך האב זיך אויסגעלערנט זיך צו האלטן צו מייע זאכן און נישט מורא האבן פון אים. למעשה זענען מיר נאך בכלל נישט מסודר, אבער מיר פרובירן צו ארבעטן ווייטער.

יעצט די לעצטע וואך צייט בעט מיין מאן ער וויל זעהן מיט מיר א מאווי. איך בין שוין אביסל געשטיגן און אביסל שטערקער. איך פאר מיר אליין האב שוין אפגעמאכט מער נישט צו קוקן מאוויס. איך בין גרייט צו זיין מער אפגעהיטן. איך האב זיך פרובירט ארויסצודרייען מיט תירוצים. היינט אבער האט ער קלאר געזאגט וואס ער וויל, און מיר געווארנט איך זאל נישט זיין קיין אויבער חכם און אז דער אייבישטער האט פיינט פרומע פרויען און איך זאל טון וואס ער בעט און נישט ווארטן ער זאל טרעפן א צווייטן מיט וועם צו קוקן מאוויס.

איך ווייס נישט וואס צו טון. דארף איך דא זיין פאר מיין מאן און טון וויאזוי ער וויל, אדער דארף איך זיך האלטן שטארק און אים אפזאגן אפילו אויב ער סטראשעט?

איך האף צו באקומען אן ענטפער ווי אומשגעלסטן, יישר כח

מרת. ...

תשובה מאת הראש ישיבה שליט"א:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויצא, ד' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

שלמה המלך זאגט (משלי יד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תִּהְרָסְנָה", א קלוגע פרוי בויט אויף איר שטוב מיט איר חכמה, און א נארישע פרוי צעברעכט איר שטוב מיט אירע אייגענע הענט; מען דארף וויסן און געדענקען אז די היינטיגע דור איז זייער שטארק געפאלן, די נסיונות זענען זייער גרויס, די פריצות אויפן גאס איז זייער

גרויס, און מען קען זייער גרינג דורכפאלן אין הארבע עבירות. דעריבער דארף א פרוי זיין קלוג און אייביג זיין גרייט פאר איר מאן; ווען דער מאן זעט אז זיין ווייב איז שטענדיג גרייט פאר אים, זי איז אלעמאל מיט אים, וועט דאס אים אפהיטן פון שלעכטס.

ליידער זענען דא פרויען וואס פרובירן איינצורעדן אנדערע פרויען אז א אויב מען וויל זיין מער חשוב, מער הייליג, זאל מען זיך אפשיידן פונעם מאן, מען זאל נישט זיין גרייט פארן מאן וכו'. אבער די הייליגע חכמים זאגן אונז פונקט פארקערט, חז"ל זאגן (פסוק ט): פרויען וואס שיידן זיך אפ פון זייערע מענער, די פרויען מאכן חרוב דער וועלט; ווייל אז דער מאן האט נישט זיין פרוי גרייט פאר אים, גייט ער נאכדעם זוכן עבירות רחמנא לצלן. א פרוי וואס איז קלוג געבט ליבשאפט פאר איר מאן, אזוי וועט איר מאן זיין ערליך, הייליג און קיינמאל נישט לויפן זוכן עבירות.

דאס וואס מען זעט היינט אז זייער אסאך אינגעלייט פאלן אראפ, זיי זוכן זיך גליקן אין דער פרעמד וכו'; זייער אסאך מאל קומט דאס ווייל זיי האבן נישט קיין ווייב וואס איז גרייט פאר זיי, די כלה טייטשער האט אויסגעלערנט פאלשע לימודים, פאלשע הדרכות, וואס דאס ברענגט נאכדעם א גרויסער חורבן. אנשטאט מחנך זיין די כלות זיי זאלן וויסן וואס הייסט אן ערליכע פרוי על פי חכמינו זכרונם לברכה, וואס זיי זאגן (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט): "אִין לך כְּשֶׁרָה בְּנָשִׁים אֶלָּא אִשָּׁה שְׁעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ", ווער איז א ערליכער פרוי? א פרוי וואס איז גרייט פארן מאן וכו', וואס דאס וואלט געמאכט אז די אינגעלייט זאלן זיין צופרידן אין שטוב און נישט זוכן צו קוקן עקעלדיגע מאוויס, איז מען זיי מחנך מיט חומרות וואס האט נישט קיין שום מקור אין שלחן ערוך, דאס איז גורם אז אינגעלייט זאלן נאכדעם אראפפאלן אין נישט גוטע מעשים.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (נדה מה:): "דער אייבערשטער האט געגעבן פאר א פרוי מער חכמה ווי פאר א מאן"; דארף א פרוי זען אויסצוניצן איר חכמה אויפצובויען איר שטוב. אין די וועלט איז אנגענומען אז דער מאן דארף זיין דער וואס געבט ליבשאפט פאר די פרוי, דערנאך געבט די פרוי צוריק ליבשאפט, אבער ווען א פרוי ניצט איר שכל, וועט זי נישט ווארטן אז דער מאן זאל איר געבן ליבשאפט און ערשט נאכדעם וועט זי צוריק ווייזן ליבשאפט, נאר פארקערט - זי וועט ערשט אנהייבן געבן ליבשאפט פאר אים, וועט דער מאן איר צוריק געבן גוטע וועטער און איר געבן ליבשאפט.

בנוגע אריין ברענגען אין שטוב א קאמפיוטער וכו' צו קוקן אויף דעם מאוויס; וויסן זאלסטו אז צענדליגער שטובער זענען שוין ליידער חרוב געווארן פון דעם וואס

מען האט אריין געברענגט אין שטוב א קאמפיוטער, טעבלעט, אייפאד, אייפעד וכו', עס רייסט ארויס יעדעס ברעקל יראת שמים, עס קילט אפ די אמונה, עס איז גורם אז די גאנצע שטוב זאל צעפאלן ווערן און צום סוף פאלט מען אראפ אין זייער א טיפע אפגרינד. דערפאר איז אסור צו האבן אין שטוב סיי וואסערע כלי וואס מען קען מחבר זיין צום אינטערנעט, ווייל דאס רייסט אויס יעדעס פינטעלע יראת שמים. דאס האט נישט צו טון מיט פרומקייט, דאס איז פשוט'ע שכל; אז מען קוקט שמוץ פארלירט מען דאס לעבן.

דער אייבערשטער זאל העלפן עס זאל אריין גיין א רוח טהרה אין אייער מאן, ער זאל ארויס ווארפן פון שטוב דעם קאמפיוטער וכדומה לזה, ווייל מען קען זייער גרינג פארלירן דער וועלט מיט יענע וועלט, און איר זאלט האבן חכמה ווי אזוי צו משכנע זיין אייער מאן מיט ליבשאפט.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עירובין ק): א פרוי וואס איז שטענדיג גרייט פאר איר מאן, זי וויל זיין מיט אים וכו', וועט זי זוכה זיין צו האבן אזעלכע וואוילע קינדער, וואס אפילו אין די צייטן פון משה רבינו איז נישט געווען אזעלכע צדיקים.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

